

Stajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone; za Ogrsko K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane celo leto 6 kron; za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnina je plačljiva naprej. Posamezne številke se prodajajo po 10 v

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 52.

V Ptuj v nedeljo dne 24. decembra 1916.

XVII. letnik.

In mir ljudem na zemlji...

Človek se prime za glavo in vpraša: ali ne sanjamo? ali je res? ali obhajamo Božične praznike res že tretjič, tretjič v tej najgrozovitejši vojni? ... Res je, res! Kdo ti zamogel to danes tajiti ali pozabiti, danes, ko segajo posledice te vojne v vsako srce in do vsake žilice. Res je, res, da nam prihaja že tretjič v vojni Božič, katerega znamenje je nunaška kri na bojišču, blede stradanje doma...

Čudoviti Božič!

Človek bi mislil, da mu je v teh treh letih najhujše groze minul sleherni otročji let praznovanja takih dni, da je izginil zadnji žarek one zlate mladosti, na katero se spominjamo z razkošjem, kakor na oko ljubljene mame. Človek bi mislil, da je v njem izumrlo vse, kar je mehkega, nežnega, sladkega položila tajnostna natura v svetlo dušo tega čudovitega bistva, ki se imenuje „človek“ in ki pravi, da je po Božji podobi vstvarjen ... Sarkastično se skoraj pisec usta našemiju: po Božji podobi vstvarjen, — in od granat raztrgan, od šrapnelov razmesarjen, od bajonetov razsekan, od strupenega plina zadušeni, od zemeljskega praha z dinamitom v „nebesa“ poslan ter od letalnih bomb iz solnčnih visotin v „peklo“ krvave smrti poteptan ... Po Božji podobi vstvarjen, — in vendar nezmožen, namašiti lačna usta nedolžne svoje dece s kosom kruha, za katerega moli ta deca vsak dan v otroški vernosti k nebeskemu Očetu ...

In vendar po Božji podobi vstvarjen! On, ki je na oljnati gori molil, da ne bi moral grenki kelih svojega trpljenja do dna izprazniti, on, ki je hodil križevo pot najhujšega gorja in ki je visel na mučeniškem križu med dvema zločincema, — ali ni vzor našemu ljudstvu, ihtecemu v tej nezaljšani orjaški borbi, ki je raztrgala vse človečansko kulturo, kakor umazani prti? ... Zdi se nam, da postaja pred križem in pred strelskim jarkom marsikateri moderni filozof pravi pritlikavec ... Na križu mučeniškega svojega trpljenja vzdihnil je nacarenski Jezus zadnji in obenem večno besedo o ljubezni; v njegovi božanski duši ni nikdar zlato solnce zašlo. In zdi se nam, da prelivanje krvi tudi v našem vojaku ni ubilo človeka, da skrb za obstoj in življenje, da lakota in beda v našem ljudstvu, v naših narodih ni zadušila svetlega poželenja po solncu, po sreči, svete nade v boljšo bodočnost ...

Zato, v prvi vrsti zato se ni zadušila božična misel v ljudstvu in zato se pametni človek ne bode vpraševal mnogo je-li se bode i letos Božič praznoval. Povsod, povsod se bode praznoval, — tam na krvavih, sneženih bojiščih, kakor doma v zapuščenih kočah, — povsod, povsod ... Vemo, da bode na ta Božični večer prelito celo morje grenkih solz, da bo marsikatera belolasa mati ob jaslicah klečala in jokala za sinom, ki je nekje, nekje v tujini, da bode marsikatero rožnato dete dvigalo svoje ročice proti božičnemu drevescu

in povpraševalo v brezskrbni radovednosti nevedne mladine po očetu, katerega že poljska ali laška zemlja pokriva. Vemo vse to in razumemo in tudi naše solze tečejo. Ali — danes se je rodila v betlehemskega hlevu večna ljubezen, temna noč je bila premagana od svetle zvezde, paganska strast je padla na kolena pred božanskim smehljajem večnosti, pred izrazom nepoznane volje, ki nas je stvarila in vodila in rešila in k sebi klicala ... Božič je, Božič, — in ti žalostna, razdrapana, revna človeška duša, polna ognja, strupa, solz in žalosti, raduj se dvigaj tvoje božanske peroti, — kajti vkljub vsemu: danes se je rodil v betlehemskega hlevu nacarenski Jezus ...

Vojaki v snegu in kamenju, v bolnišnicah in jarkih, v obličju brezobzirnega, krvi pijanega sovražnika, — vi ste v tej večni samoti prišli bližje božični pobožnosti, ki se ne izraža v ceremonijah tega ali onega hinavskega poželenja, marveč v nedotaknjeni čistoti na dnu vsacega srca speče človečanske ljubezni, — vi vojaki sprejmite naše voščilo: srečne božične praznike! Borite se za pravičnost, zato pa vam bode enkrat tudi templeše zapel božanski glas: — „in mir ljudem na zemlji“ ...

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 14. decembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Sovražnik se nahaja tudi v okoliših spodnje Jalomite v nazadovanju. Na naši strani zopetni dobiček na prostoru. — Fronta nadvojvode Jožefa. Rusi napadajo naprej. Prišli so tudi večeraj povsod, tako južno od doline Uz in v dolini Trotusul ter zapadno od Tölgyesa, po krvave glave. Nad Comanesci setrelil je neki avstro-ogrski letalec neki sovražnikovo bojno letalo. To je padlo v neki gozd. — Fronta princa Leopolda. Na obeh straneh Dnjestra narastlo je rusko topovsko delovanje.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 14. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V posameznih oddelkih Somme fronte mimogredoč močni topovski boj. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri Le Four de Paris v Argonah po ljutom pripravljalnem ognju nastopivše francoske patrulje bile so zavrnjene. Na desnem bregu Maase je bilo popoldne artiljerijsko delovanje povečano.

Vzhodno bojišče. (Glej avstrijsko poročilo!) — Makedonska fronta. Južno-vzhodno od Cerne od Srbov peljani napadi so se pod težkimi izgubami pred bolgarskimi postojankami razbili.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Buzeu zavzet.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 15. decembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Zavezniki so v naglem zasledovanju umikajočih se Rumunov in Rusov večeraj Buzeu zavzeli. Severno od Buzeu se sovražnik še upira. Število v zadnjih dveh dneh vjetih znaša zopet 4000 mož. Zapadno in severno-zapadno od Cene se ljuto naprej bori. Južno Uz-doline smo Rusom neko mimogredoč pridobljeno visočino zopet v protinapadu nazaj vzeli. Pri Koniuhy južno od Zborowa so se avstro-ogrski oddelki na 350 metrov frontni širnosti v jarkih ruskih prednjih straž postavili.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Zopet 4000 sovražnikov vjetih.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 15. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada nemškega prestolonaslednika. Na zapadnem bregu Maase poskusili so Francozi v trikratnem napadu zamani jim pred kratkim na visočini 304 južno od Malencourte odzete jarke nazaj pridobiti. Vzhodno reke so izvršili po močni artiljerijski pripravi z večkratnimi napadi, ki so se v našem ognju izjalovili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Severno železnice Zlocow-Tarnopol vdrla so nemške čete v ruske jarke in pripeljale seboj 90 vjetih. — Fronta nadvojvode Jožefa. Večrainski napadi Rusov na siebenbürski vzhodni fronti so imeli večinoma isti neuspeh kakor prejšnji dan. Na neki visočini se je posrečilo nasprotniku, da se tam vstavi. — Armada Mackensen. Goreče vasi kažejo pot skozi veliko Valahijo, ki jo je šel Rus pri svojem umikanju. Pod neugodnimi cestnimi razmerami tekmujejo zvezne čete v planoti, da se nasprotnik ne more dalje vstaviti. V gorovju se sovražnik v utrjenih postojankah brani; bile so predrte. Buzeu je zavzet. 9. armada je v jela večeraj in predvečerajnem 4000 mož. Pri Festi so močne bolgarske sile Donavo prekoračile. — Makedonska fronta. Delni sunki pri Paralovi in Gradesnici prinesli so sovražniku edino izgube. V dolini Strume patruljske praske.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Polovica Rumunske zasedene.

W.-B. Berlin, 15. decembra. Dne 13. decembra znanal je naš plen v Rumuniji 28 oficirjev, 1700 mož, 5 strojnih pušk, 4 železniških vlakov. K temu pride od 14. decembra še 1300 vjetih. Do 14. decembra je bilo **65.000 kvadratnih kilometrov** rumunske zemlje zasedenih, to je okoli **polovice** vse Rumunske. (Zdaj je seveda že zopet velik del ostale Rumunske v naši roki! Op. ur.)

Nadaljno prodiranje v Rumuniji.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 16. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Nazadovanje nasprotnika se je zdaj raztegnilo tudi na Dobrudša-fronto, kjer so zavezniki včeraj zjutraj zasledovanje pričeli. Južno-vzhodno od Buzeu-a prekoračile so naše čete Calmatuiul, severno tega mesta pa so pridobile vzhodno gore. Pri temu smo zopet **2000 Rumunov** vjeli. — Fronta nadvojvode Jožefa. Ruski napadi omejili so se včeraj le na prostor južno od doline Uz. Tukaj se je razbilo štiri napade proti četam fml. Fabiany v našem ognju artiljerije in strojnih pušk. — Fronta princa Leopolda. Pri Avgustowski napadli so Rusi od naših lovcov predčerašnjem zavzete jarke večkrat, ali vedno brezuspešno. Zaprado od Lucka napadel je neki avstro-ogrski lovski komando ruske varnostne čete in jih je razpršil. Pripeljalo se je nekaj vjetih.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar za poročati.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Zopet 2000 Rumunov vjetih.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 16. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada vojvode Albrechta. V okolišu Ypern-Wyt-schaete povišal se je topovski boj mestoma do znatne visokosti. Naše napadalne čete vdrle so južno-vzhodno od Zillebeke do druge angleške črte, katerih posadka je bila zbežala. — Armada nemškega prestolonaslednika. Fronta princa Leopolda. Zapadno od Lucka vdrle so po posrečeni razstrelbi min avstro-ogrskе čete v poškodovane sovražne jarke in so se po nadaljnjem uničevalnem delu z nekaj vjetimi ter plenom vrnile. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno

Naš domači regiment št. 87.

(Od c. in k. vojnega nadzorovalnega urada na Dunaju dovoljeno)

Slavno dokončanje osme Sočine bitke nam daje lep vzgled za kratki pogled nazaj na dosedanje vojne dogodke c. in kr. infanterijskega regimenta št. 87.

Nekaj dni potem, ko je regiment v veselju in z rožami okrašen ljubljeno domovino zapustil, stal je že v prvi Lemberški bitki. Nepozabni 26. avgust 1914 postavil je junaštvo regimenta na prvo jekleno izkušnjo; regiment je to izkušnjo krasno obstal. Z enim udarcem postal je tretji kor „železni kor“, regiment št. 87 pa „železni regiment“.

Tudi druge bitke pri Lembergu začetkom septembra 1914 se je regiment odlično udeležil. Z nevenljivo slavo so se ovenčali vojaki 87. regimenta, ki so našli medtem v oberstu Francu Hossner svojega ljubljeneega voditelja in očeta v karpatski bitki. Nešteta junaštva, ki jih je izvršil regiment v tej največji in najgrozovitejši zimski bitki,

doline Uz bili so dvakratni napadi Rusov v artiljerijskem ognju vstavljeni. — Armada Mackensen. V bojih brez počitka je levo krilo 9. armade čisto Buzeu-Rimnicul-Sarat doseglo. Vzhodno od Buzeu-a je enako imenovana reka prekoračena, od desnega krila pa prehod čez dolino Calmatuiul priporjen. Zopet smo napravili **2000 vjetih**. Donavska armada sili nezadržljivo proti severnemu vzhodu. V Dobrudži je Rus svojo najjužnejšo postojanko opustil. Bolgarske, turške in nemške čete so v naglem zasledovanju črto Cogealac-Cartal-Harsova prekoračile.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Rusija proti miru.

K.-B. Petersburg, 16. decembra. (Ruska brzajavna agentura).

Duma je danes ob navzočnosti ministerskega predsednika Trepova in ministra zunanjih del Pokrovskega zopet začela zborovati. Minister zunanjih del je izjavil:

Mirovne besede, ki prihajajo od stranke, na katero pada vsa težkota odgovornosti za svetovni požar, ki ga je vnela in ki mu ni primere v analah zgodovine, niso vzlic njihovi nenavadnosti nekako presenečenje za alirance. Med dve in pol leta trajajočo vojno je Nemčija več kakor enkrat govorila o miru. V tem smislu je živahno delala v nevtralnem časopisju. Vsi ti nemški poskusi so zadeli ob odpor in odločno mirnost zveznih držav. Ker je zdaj bolj podučena o možnosti, prebiti našo neomajeno alijanco, je Nemčija napravila oficijelni predlog, naj se začne mirovna pogajanja. Ta ponavlja zastarelo legendo o vojni, ki je bila centralnim državam vsiljena. Označuje zmagoviti položaj avstrijsko-ogrsko-nemške armade ter nepremagljivost njene obrambe. Nato predlagajo centralne države, naj se začne mirovna pogajanja, in izrekajo prepričanje, da bodo njihove ponudbe zagotovile obstanek, čast in svobodni razvoj „njihovih“ narodov ter ustvarile podlago notranjega miru. Francosko besedilo iz Kodanja nam poslane brzajavke je na tem mestu popačeno. To je vsa vsebina obvestila, izvemši sporočilo, da se bo vojna v slučaju odklonitve mirovnega predloga, nadaljevala do zmagovitega konca.

V kakih razmerah je sprožen nemški predlog? Sovražne armade so Belgijo, Srbijo, Črno goro, in del Francije, Rusije in Rumunske opustošile in zasedle. Nemci in Avstro-Ogri so pravkar proklamirali navidezno neodvisnost Poljske, ne glede na nepostavni poskus Nemcev, prisiliti prebivalstvo ruske Poljske, da bi prijel za orožje proti svoji lastni domovini, zadostuje omeniti, da je bilo na Nemškem uvedeno splošno prisilno delo, da

dosegla so svoj višek in konec v takozvani „velikonočni bitki“ dne 4. in 5. aprila 1915. Takrat se je odločilo, da ruske armade skozi utrdbo iz krvi in železa naših vojakov nikdar ne bodejo zamogle predreti.

Začetkom maja 1915 prišel je regiment v vzhodno Galicijo, da zadrži ljute ruske napade, ki so pričeli po predoru pri Gorlicah, ter da omogoči s tem nezabranjeno napredovanje ogromne nemško-avstro-ogrskе ofenzive pod feldmaršalom Mackensen. V težkih, skozi celi maj trajajočih obrambnih bojih izvršil je regiment to velepomembno nalogo na nedosežni način. Končno je prišel vendar zaželeni dan, na katerem je postala obramba napad. Dne 6. junija 1915 pričeta ofenziva bila je kronana z na vse veke spomina vrednim zavzetjem mostičja od Cernelice. To mostičje so zavzeli vojaki 87. regimenta dne 9. avgusta 1915. Takrat se je zgodilo, da je eden naših infanteristov, na harmoniki igrajoč vesele štajerske pesmi, v smrtni toči sovražnih krogelj svojim hrabrim tovarišem naprej hitel...

se spozna, kako težak je sovražnikov položaj. Pravi smisel nemškega koraka je, da poskusijo v zadnjem trenutku izbiti dobiček iz trenutnega zavojevanja ozemelj, predno se pokaže njihova notranja slabost.

A še drug namen je imel ta korak. V nezmožnosti, razumeti pravega duha, ki navdaja Rusijo, so si naši sovražniki vtepli v glavo prazno upanje, da se dobe pri nas tako neodločilni ljudje, ki se dajo za hip premotiti po pomanjkljivih predlogih. To pa se ne zgodi. Vera Rusije se ne bo omajala. Nasprotno! Še tesneje se bo Rusija združila krog častitljivega vladarja, ki je ob začetku vojne izjavil, da ne sklene miru, dokler ni zadnji sovražni vojak zapustil naših tal. Ruska vlada bo stremila za cilji, napovedanimi na dan, ko ste zopet začeli svoje delo, s toliko večjo energijo, ker je splošno sodelovanje edino sredstvo, da dosežemo cilj, ki nam je vsem pri srcu, namreč uničenje sovražnika. Ruska vlada zavrača že zdaj z ogorčenjem misel, prekiniti zdaj boj in s tem dovoliti Nemčiji, da izkoristi zadnjo možnost, da podvrže Evropo svojemu nadgospodstvu. Vse doprinešene neštevilne žrtve bile zaman storjene, če bi s sovražnikom, čigar moči so sicer oslabiljene ali ne še zlomljene in ki pod pretvezo trajnega miru išče odloga, sklenili prežgoden mir.

S tem neomajnim sklepom je Rusija v popolnem soglasju z vsemi hrabrimi zavezniki. Vsi smo enako preinjenji življenske potrebe, voditi vojno do zmagovitega konca in noben manever sovražnika nas ne odmakne s tega pota.

Po govoru ministra zunanjih del sprejete na mnogih mestih z dolgotrajnim odobravanjem je v imenu bloka dume podal poslanec Židlovskij sledeči predlog:

Čuvši izvajanja ministra zunanjih del, se pridružuje državnica дума soglasno kategorični odklonitvi zveznih držav, se v sedanjih razmerah spuščati v kakršnakoli mirovna pogajanja ter izreka svoje mnenje, da je nemški predlog nov dokaz za oslabelost sovražnika ter je le hinavsko dejanje, ki ne računa na noben uspeh, nego le poskuša, zvaliti na druge odgovornost za začetek vojne in nje nadaljevanje ter sebe v oči javnega mnenja na Nemškem, oprati vsake krivde. Duma je mnenja, da bi prenačljen sklep miru ne le ne prinesel miru, nego bi obsegal nevarnost nove krvave vojne in novih sovražnih žrtev ter sodi, da je trajen mir mogoče le po popolni zmagi nad sovražnikovo vojaško silo in ko se je Nemčija za vedno odpovedala svojim prizadevanjem, katera so jo naredila za povzročiteljico vojne in to spremljajočih strahot.

Predsednik dume Rodzjanko je priporočal sprejetje tega predloga; predlog je bil soglasno sprejet.

Z navdušenjem pozdravil je regiment svojo vporabo proti laškemu dednemu sovražniku. Bilo je sredi avgusta 1915, ko je bil s tretjim korom tudi naš domači regiment na Sočino fronto zapovedan, da varuje svojo ogroženo ožjo domovino pred najgršim vseh sovražnikov. Tukaj je imel regiment braniti najdalje naprej potisnjeni in zaradi bližine Trsta gotovo tudi najvažnejši frontni oddelek: dozdaž že slavno znano visoko planoto Doberdoba. V sredi oktobra 1915 zapričeti tretji Sočini bitki stal je regiment junaško napram morilskemu bobenskemu ognju Italijanov. Čeprav se je navidezno peklo odprlo, vojaki 87. regimenta, zvesti do smrti, niso omahnili in se niso umaknili, dokler ni bila z maga dosežena. Po tem težkem porazu so se morali Italijani hote ali ne hote postojanskemu vojevanju privaditi.

V tej zvezi naj omenimo tudi detaširane bataljona, ki se je ob začetku ogromne te vojne, prihajajoč od Skutarija, pod oberstajntantom Francem Peter, vzornim človekom in vojakom, prve ofenzive proti

Oddelek Burzena prekoračen.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 17. decembra. Uradno se danes poroča:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. V vzhodni Valahiji prekoračen na raznih točkah. Tekom večerajšnjega dne se je vjelo 1150 mož, zaplenilo 18 lokomotiv in okoli 400 naloženih železniških vagonov. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno od Waleputne bil je en napad od dveh ruskih bataljonov z energičnim protisunkom avstro-ogrskih čet zavrnjen. Pri namu smo vjeli 1 praporščaka in 65 mož. V dolini Uz in zapadno od doline Cibo namili so nemški oddelki preko lastnih črt in par tucatov mož vjeli. — Fronta princa Leopolda. Južno od Bol Porska naložile so nemške kompanije sovražno postojanko in jo zavzele v širokosti 600 metrov. 5 oficirjev, 300 mož, 3 strojne puške in 3 metalci min ostali so v roki napadalca.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

18 lokomotiv in 400 naloženih vagonov zaplenjenih.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 17. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolonaslednika Rupprechta. Pri Hannechampsu poskusili so angleški oddelki pod varstvom močnega ognja v naše jarke vdreti; bili so krvavo odbiti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na vzhodnem bregu Maase so Francozi večeraj svoje napade nadaljevali. Po trdem boju jim je ostal Bezouvaux in gozd zapadno od vasi. Njih severno naprej peljani sunki so se pred našimi postojankami na visočinskem trbistu severno vasi Bezouvaux razbili.

Vzhodno bojišče. (Glej avstrijsko poročilo!) Armada Mackensen. Oddelek Buzen je v široki fronti prekoračen. Našim četam padlo je pri temu poleg 1150 vjetih 18 lokomotiv in okoli 400 večinoma naloženih železniških vagonov, ter ogromno število vozov v roke. V Dobrudži je hitro zasledovanje le semintja upirajočega se sovražnika naše zvezne čete do gozdne pokrajine v severnem delu dežele pripeljalo, kjer se pričakuje odpor.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Dva sovražna parnika potopljena.

K.-B. Berlin, 17. decembra (W.-B.) Uradno se poroča:

Eden naših podmorskih čolnov je dne 12. decembra 55 morskih milj vzhodno-južno-

vzhodno od Malte neko francosko linijsko ladjo razreda „Patrie“ s torpednim strelom težko poškodoval. — En drugi podmorski čoln je dne 11. decembra južno-vzhodno od otoka Pantelleria oboroženi francoski transportni parnik „Maghela“ (6027 ton) z nad 1000 mož belih in barvastih čet na krovu, s torpednim strelom potopil.

Mornariško poveljništvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 18. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. — Položaj nespremenjen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Na obeh straneh doline Uz napadli so Rusi naše postojanke po ljuti artiljerijski pripravi. Boji še niso dokončani. — Fronta princa Leopolda. Ruski sunki proti črti naših vojnih straž pri Avgustowki ostali so brezuspešni. Istotako so se izjalovili slabejši sovražni napadi proti našim novim postojankam pri Bol Porsku.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 18. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Nobeni bistveni dogodki. Tudi v pokrajini Somme in Maase le neznatno bojno delovanje.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Severno-zapadno od Lucka poskusili so Rusi, pridobiti nazaj od nas dne 16. t. pri Bol Porsku pridobljene postojanke; njih tudi ponoči ponovljeni napadi bili so zavrnjeni. Istotako so se izjalovili ruski sunki pri Avgustowki v našem odporu. — Fronta nadvojvode Jožefa. V oddelku Mestecanesci vzhodno Zlate Bystrice je bil artiljerijski boj ljut. V dolini Uz krajevni boji z menjajočim uspehom. — Armada Mackensen. Položaj se ni spremenil. Na Brailo nazaj idočo sovražne kolone bile so od našega letalnega brodovja z opazovanim učinkom napadene. — Makedonska fronta. Mestoma živahni ogenj ob Cerni.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Francozi in Angleži izgubili ob Sommi proti Nemcem najmanj 800.000 mož.

K.-B. Berlin, 18. decembra. „B. Z. a. M.“ pravi: Od popolnoma zanesljive vojaške strani sesledeče poroča: Skupne izgube Francozov in Angležev od začetka vojne znašajo: Francozi 3.800.000, Angleži 1.300.000, skupaj torej 5.100.000 mož. V teh na sigurni podlagi ležečih številkah niso vštete izgube

rujavih in črnih Angležev ter Francozov. Ker se te barvaste pomožne narode od nekdanj rado pri večjih napadih vporablja, povišajo se številke izgub naših sovražnikov na zapadu bržkone še za več stotisočev.

Od 1. julija sem se je v bojih ob Sommi 104 francoskih in angleških divizij vporabilo, ki se jih je pripeljalo od vseh delov fronte od morja pa do Švice. Največji del teh divizij nastopil je po kratkem počitku drugič, tretjič in četrtič v fronto, tako, da se zamore računati uporabo 226 divizij. Francoske izgube ob Sommi je računati do konca novembra na najmanj 250.000 mož, one Angležev pa na 550.000 mož. Pri temu se Francozi že dalje časa niso udeleževali večjih, izgubonosnih napadov. Skupne francosko-angleške izgube bitke ob Sommi znašajo torej po previdnem ocenjenju najmanj 800.000 mož. Nemci so v teh bojih izgubili mnogo manj nego pol milijona mož; pri temu je pomisliti, da je od teh hvala izbornemu zdravniškemu negovanju in visokemu stanju zdravniške znanosti na Nemškem v razmeroma kratkem času 76% za boj sposobnih zopet na fronto odšlo.

Proti izlivu Donave.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 19. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. V vzhodni Valahiji je položaj v splošnem nespremenjen. V zadnjih dveh dneh smo napravili okoli 1000 vjetih in zaplenili mnogo vozov. — Fronta nadvojvode Jožefa. V oddelku Mestecanesci sta se dva po močni artiljerijski pripravi zapričeta sovražna infanterijska napada v našem odporu ognju razbila. — Fronta princa Leopolda. Mestoma se je sovražno artiljerijsko delovanje povečalo.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Zopet čez 1000 Rusov in Rumunov vjetih.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 19. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Na obeh bregovih Somme postal je ogenj topov in minskih metalcev mimogredu živahnjši. Severno-zapadno in severno od Reimsa bili so francoski oddelki, ki so po močni ognjeni pripravi proti našim jarkom prodirali, nazaj prepodeni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Popoldne povišal se je na vzhodnem obrežju Maase ognjeni boj. Francozi napadli so gozd Fosses. Po bližinskem

Srbiji udeležil. Neki od tega bataljona v junaški borbi zavzeti gorski višek v gorovju Jagodina nosi odslej uradno označbo „Peterhöhe“ („Petrov višek“). Od julija pa do septembra nastopal je ta detaširani bataljon ob Sočini fronti (Monte San Michele, Doberdo) na krásni način. Začetkom oktobra 1915 sunil je bataljon k četam, katere so se pod feldmaršalom Mackensen k drugo ofenzivi zoper Srbijo zbirale. Zdaj je doživel bataljon svoje najlepše častne dneve. Pri zavzetju Beograda dne 8. oktobra 1915 vdrl je ta bataljon kot prvi v mesto. Od tega dne pa do prvih dnij novembra obstal je bataljon celo vrsto težkih in najtežjih bojev. Ne manj kot 6 krat za naskok na važne sovražne postojanke. Tukaj in pozneje na južnem Tirolskem (Monte Zebio) povišal je ta detaširani bataljon slavo svojega 87. regimenta. Ime oberstlajtnanta Franca Peter živel bode v zgodovini regimenta vekomaj. Ko je misel ofenzive proti Italiji gotove oblike zavzela, se je dodelilo tudi naš regiment četam, ki so se zbirale v južnem Tirolu

za naskok. Meseca april in maj sta bila še napolnjena s postojanskimi boji. V ta čas pade regimentno povelje obersta Franca Hossner, v katerem pravi:

„Njegova c. in k. Visokost nadvojvoda Eugen me je pooblastil, da posredujem vsem oficirjem in celemu moštvu njegovo najpopolnejše priznanje in občudovanje ter njegovo zahvalo glede zadržanja regimenta. Njegova ekselencija generalni oberst Conrad v. Hötzen dorputi izročiti vsem članom regimenta svoje najprišrenejše pozdrave in se je nasproti meni izrazil o regimentu z besedami najvišje hvale.“

Sredi maja 1916 pričela je ofenziva proti Italiji. Po marsikaterem nesmrtnem činu vzel je v naskoku regiment štev. 87 dne 20. in 21. maja 1916 odslej znameniti Monte Costesin. Oče Hossner ocenil je ta zgodovinski dogodek v ganljivem regimentnem povelju od 24. maja 1916, ki se glasi tako-le:

„Vojaki! Regiment je imel povelje, zavzeti najmočnejše utrjeni del sovražne fronte,

Monte Costesin. V težkih in krvavih bojih dne 20. in 21. t. m. ste vi to nalogo krasno izvršili in obenem protinapad mnogo močnejšega nasprotnika zavrnili. S Costesinom padel je ključ sovražne postojanke! 87. vojaki! Viste se same prekosili! Nepozabljiva ostane slava, ki ste si jo pridobili na Costesinu, 20. in 21. maj 1916 sta za vekomaj najkrasnejša dneva regimenta. Z občudovanjem se zahvaljujem vsem, in izrekam celemu regimentu v imenu Najvišje službe najpopolnejše priznanje, zlasti pa vsem nedoseženo hrabrim oficirjem in vojakom, ki so za cesarja in domovino ter za čast regimenta padli. Nepozabljivo bodejo naprej živel v regimentu, tako kakor zmaga na Costesinu.“

Dne 26. junija udeležil se je bataljon na odlični način zavzetja Monte Lencerle južno od Asiaga. Potem je imel regiment opraviti s težavnimi postojanskimi boji v Valu Sugana in na Monte Zebio.

En del regimenta pohitel je medtem na vzhodno-gališko bojišče. Junaštvu teh hrabrih se je tudi zahvaliti, da se je rusk

boju ostala je pred našo postojanko ležeča Chambrettes-Fern, v njih roki. In vseh drugih krajih napadalne fronte bili so zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Pri delnih bojih smo v zadnjih dveh dneh nad 1000 Rusov in Rumunov jeli in mnogo vozov — večinoma z živila naloženih — zaplenili. V severni Dobrudži je sovražnik svoje nazadovanje preko dveh izvidanih postojank proti severu nadaljeval. Armada prodira proti spodnji Donavi. — Makedonska fronta. Ob Strumi patroljska podjetja, ki so izšla ugodno za bolgarske in turške čete.

Prvi generalkvartirnojmester
Ludendorff.

Prebivalstvu Štajerske.

Svetovno zgodovinski dogodki največjega pomena so se dogodili, odkar je razpisano 5. vojno posojilo!

Zmagovita krđela zaveznikov so porazila rusko-romunske vojske ter vkorakale v Bukarešto in zasedle več ko polovico Rumunije.

Za nas tako ugodno stanje vojnega položaja in gospodarsko okrepljenje, katerega smo deležni po porazu Rumunije, so omogočili nam in našim zvestim zaveznikom, da ponudimo, svesti si svoje moči, sovražnikom pričetek mirovnih razprav.

Na boj oboroženi, na mir pripravljeni zremo z mirno zavestjo, ki jo nam narekuje naše dobro pravo, bodočnosti nasproti.

Slavnim vsemom na romunskih bojiščih se vredno pridružuje v zaledju izvojevana zmaga našega 5. vojnega posojila.

Vsled mnogostranske želje je dovolil gospod finančni minister, da se do nadaljnjega sme sprejemati podpisana na 5. vojno posojilo po 16. decembru.

Štajerci, porabite priliko, ki se vam s tem nudi, da se z ozirom na junastvo in požrtvovalni pogum naših sinov in bratov na bojnem polju uspeh 5. vojnega posojila z vsemi močmi še zviša.

Na najvišjem mestu se napredovanje podpisovanj zasleduje z živim zanimanjem in Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo, naš najmilostljivejši cesar, je izvolil izraziti pričakovanje, da bodejo porabili visoki in nizki, meščani in kmetje dobo, ki je za podpisane še na razpolago, za to, da bo postal uspeh 5. vojnega posojila primeren naši moči in našemu trdnemu zaupanju.

Tudi nam vsem sveti spomin na ljubljene cesarja Franca Jožefa mora ravnotako, kakor pridne na bojišču tudi nas doma vzboditi do najvišjega delovanja.

Štajerska je bila v požrtvovalnem in zadovoljnim podpiranju ožugane domovine na bojnem polju kakor doma vedno v prvih vrstah, tukaj se pa ne zahteva nikake žrtve,

vihami naval pri Stanislavu razbil. Regiment sam je bil, ko je vodila italijanska ofenziva ob Soči do opustitve Gorice, zopet na Sočino fronto poslan. Tukaj je v 7. in 8. Sočini bitki pri Oppachiasella in Lokvici preživel svoje najtežavnije, pa tudi najslavnejše dneve. V poročilu generalnega štaba z dne 18. septembra 1916 se čita: „Priznani infanterijski regiment šte. 87 je imel pri Lokvici odlični delež na uspešnem odporu sovražnega navala“. Osmo Sočina bitka prinesla je še besnejše napade Lahov. Vkljub težkim lastnim izgubam ostala so hrabra srca naših mož trdna. Do smrti pogumni stali so na svojem prostoru, dokler nikončala bitka s porazom Italijanov. Neposredno nato bil je regiment na neki zadaj ležeči kraj zapovedan, da najde po tako grozovitih dnevih nekaj miru in počitka. Ko je regiment ognjeno črto zapustil, prišlo je sledeče povelje kornega komanda, ki mora srce vsacega vojaka 87. regimenta, pa tudi vseh vojakov, z veseljem in zadoščenjem napolniti.

kajti vsak, ki posodi državi svoj denar, dobi vrnjeno posojeno z obilnimi obrestmi.

Ni tedaj le dolžnost, temveč lastna korist vsakega posameznika, da se odzove na klic države za podpisane vojnega posojila.

Pozivam tedaj vnovič prebivalstvo Štajerske, da da premoženje in dohodke, kolikor največ more, domovini na razpolago s podpisanjem 5. vojnega posojila.

C. kr. namestnik: Clary.

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti **najboljši uspeh.**

Sprejemajo se:

v Ptuj pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Rasch;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

Najboljši uspeh!

Najzanimajše cene!

Izpred sodišča.

Tatvina vojaške obleke.

Maribor, 13. decembra. Posestnik Jože Filipič v Pristovi pri Ljutomeru si je prilačil vojaške obleke v vrednosti čez 561 K. Pred okrožno sodnijo je dejal, da je kupil stvari od neznanih vojakov. Sodnija ga je obsodila na 8 mesecev ječe.

Obrt izgubila.

Dunaj 13. decembra. Branjevka Frančiška Bonovič ni hotela neki vbogi ženski pol kile krompirja prodati, čeprav ga je še dovolj imela. Ljudje so postali vsled tega tako razburjeni, da so jih stražniki komaj pomirili. Sodnija je obsodila branjevko na 3 dni strogega zapora in ji je poleg tega odvzela obrt.

Kako se navija cene pri jajcih.

Ljutomer, decembra. Pred kratkim bil je trgovec Marko Rosenberg v Ljutomeru, ki kupčuje prav živahno z jajci, zaradi prestopka navijanja cen od okrajne sodnije v Mariboru na 400 kron denarne globe obsojen. Predno je postala sodba pravomočna, se je morala proti njemu zopetna tožba zaradi navijanja cen dvigniti. Ker prva sodba še ni bila pravomočna, smatrati se je moralo tudi drugi čin le za prestopok. Marko Rosenberg nakupoval je jajca daleč naokrog in jih je plačeval mnogo čez itak visoko tržno ceno. Tako si je hotel zasiguriti vse zaloge jaje v tej pokrajini. Kadar je jajca

„87. vojaki! Po skoraj dvamesečnem pripadanju k 7. kôru odhajate danes iz okrožja mojega poveljstva. Z nedoseženim junastvom ste se zoperstavliali v krvavih septembarskih in oktoberskih bitkah vojnega leta 1916 mnogo močnejšemu sovražniku; kljubovali ste njegovemu morilskemu bobenskem ognju, zavračali njegove množinske navale na naše postojanke! Vi ste slavo svojih očetov še prekosili in tukaj na Krasu nove, neveljve lovorike želi. Vi se poslovite pač iz naših vrst, ali vaše ime ostane s ponosnimi spomini na Lokvico in Oppachiasello ter s slavno zgodovino 7. zbora za vedno zvezano. 87. vojaki! Le nerad vidim vas junake iz mojega kôra odhajati; s tem, da se vsakemu posamezniku od vas, oficirju in možu topla in odkrito zahvaljujem, spremljajo vas moje iskrene želje na vaših novih potih, ki bodejo, kakor sem polno pričrati, zopet do nove slave vodili, — v blagor ljubljene domovine, v čast vašega vojnega regimenta in vsacega posameznika od vas! — Bivališče 7. kôra, dne 15. oktobra

naprej prodajal, zahteval je seveda nezasišane cene. Kupci so ostali tihi, ker so morali sploh veseli biti, da so kakšno jajce dobili. Rosenberg je jajca večinoma odpošiljal v kištah po 1440 kosih. Konečno ga je vendar nekdo iz Tirolskega zaradi navijanja cen naznanil. Zanimivo je, da je n. pr. neka kmetica pri sodnijski razpravi kot priča izpovedala, da ji je Rosenberg za jajca toliko plačeval, da je pri vsaki posamezni kišti 108 kron čez tržno ceno zaslužila. In vkljub temu je delal ta poštenjak „lepe kšefte!“ Sodnija ga je obsodila zopet na 400 kron denarne globe, ki jih bode možakar pač lahko iz svojega nečednega, oderuškega dobička plačal.

Na smrt obsojen in obešen.

Gradec, decembra. C. k. deželnoobrambena sodnija c. in k. vojaškega poveljstva v Gradcu naznanja: Dne 15. novembra 1916 vršila se je pri c. k. deželnoobrambeni sodnji c. in k. vojaškega poveljstva v Gradcu vojnosodnijska razprava zoper Aleksa Zekič, občinskega predstojnika v Vigdoru, okraj Tuzla (Bosna) zaradi zločina veleizdaje po § 58 c. k. p. in zločina zoper vojno silo države po § 327 v. k. p. Pri tej razpravi je bil obtoženec v zmislu obtožbe krivim spoznan in na smrtna vislica obsojen. Obtoženec je bil obdolžen, da je v jeseni 1914 med nekim srbskim vpadom kot vodja srbskih komitadšev tem v razne kraje v Bosni pot kazal ter da je povzročil s tem, da so bili avstrijski vojaki in Mohamedanci (27 na številu) vjeti ter na barbarični način usmrteni; v enem slučaju je obtoženec zažgal hlev, v katerega je preje vjete vojake zaprl, v drugem slučaju je vjetim glave odsekali; zvezal jih je hrbet na hrbet skupaj in jih pustil z bajoneti usmrtiti. Sele po porazih Srbov opazil je Zekič, da je bolj varen, ako drži z lastno državo; zbežal je v Podgorico in Cetinje, da počaka tam avstro-ogrsko armado in je hotel bržkone pred njo igrati mučenika. Po razkrinkanju pa so ga zaprli in sodnji izročili. Stvar se je pri glavni razpravi na temelju izpovedb očitno, vendar vkljub tajanju obdolženca dokazala; vsled tega se je izrekla zgorajšnja sodba in ta sodba se je po potrjenju od c. in kr. armadnega nadpoveljstva dne 18. t. m. ob 7. uri zjutraj izvršila.

Predragi „luk“.

Ptuj, 18. decembra. Pred tukajšnjo okrajno sodnijo se je imel zagovarjati posestnik Franc Kolenko iz Možganje, ki je prodajal svojo čebulo po visoki ceni 80 kron za 100 kil, medtem ko je bila takrat najvišja cena samo 60 kron. Zaradi navijanja cen je bil obsojen Kolenko na 400 kron globe oziroma 4 tedne zapora.

Razno.

Cenjeni naročniki. Konec leta prihaja in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti

1916. Nadvojvoda Joseph I. r., general kavaljerije, poveljnik 7. kora. — Sponosom in veseljem prinašam to povelje do javne razglasitve. Hossner, I. r., oberst.“

Tako je, — ponos in veselje morata srce brezprimerne vojaka napolniti, ki stoji na čelu tega junaškega regimenta. Saj je vendar njegov krasni vzor, ki je najmočnejši vir junaške sile teh čet. V tem pravem junaškem srcu bivaste strogost in dobrot, na redki in krasni način združeni, tako, da se nam ni čuditi, ako ga imenujejo oficirji kakor vojaki „svojega očeta.“ Pod in z oberstom Hossnerjem je vsak 87. vjak vedno pripravljen, žrtvovati najvišje in najzadnje. V vseh srcih tega junaškega regimenta živi mogočna misel:

„Und wenn die Welt voll Teufel wär
Und wollt' uns gar verschlingen,
So fürchten wir uns nicht so sehr:
Es soll uns doch gelingen!“

zopetno naročenje „Štajerca“. V tem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega šiljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojskih bolnišnicah in na vseh frontah, v streljajih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z nemarno agitacijo pridobivajo vedno novih misljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bo vedno zvest svojemu naprednemu, štarsko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Božični dan (25. december) ni post. Oblast razglasi: Za pripadnike rimsko-katoliške vere, ki se držijo dne 23. t. cerkvenega virgilnega posta, je dne 22. t. m. (v petek) vživanje mesa in mesnih jedil dovoljeno. Tudi je vživanje mesa in mesnih jedil dne 25. t. m. na Božični dan, ki pade letos na ponedeljek, dovoljeno. Samo tisti ne smejo mesa jesti, kateri — ga nimajo.

Goveja juha in „zosa“ od pečenke se sme glasom odredbe c. kr. namestnje tudi na mesnih dnevih (torej na ponedeljkih, v sredah in na petkih vživati. Pa tudi tukaj velja strogo povelje, da smejo to le tisti vživati, ki — imajo juho in katerim preostaja od prejšnjega dneva pečenčina „zosa“.

Cesar Karl na južno-zapadni fronti. K.-B. poroča iz Dunaja z dne 18. decembra: Cesar je danes zjutraj od svojega večdnevnega potovanja od fronte na Dunaj vrnil. Prvo potovanje potovanje veljalo je pridnim četam in preiskušeni vojni mornarici, ki držijo zvezno stražo na južno-zapadni fronti. Dne 15. t. m. zjutraj dospel je cesar s spremstvom v Polo in se je vozil v pristanu pri čemur si je ogledal avstro-ogrske in nemške podmorske čolne, postajo pomorskih letal in v Polu je nahajajoče dele vojnega brodograja. Na večer dne 15. t. m. dospel je cesar v bivališče armadnega poveljnika Borojeviča; nagovoril je vse ljudi iz samega odlikovanega moštva sestavljene častne kompanije na najprijaznejši način. V poslopiju poveljstva se je vršil kratki pogovor. V noči na 16. t. izvršilo se je odpotovanje cesarja h koroški armadi; dne 16. zjutraj dospel je cesar na kolodvor v bivališče te armade. Po vožnji skozi mesto, pri kateri je bil cesar povsod reselo pozdravljen, podal se je v poslopje poveljstva v svrhu orijentiranja glede vojaškega položaja. V naključju na ta pogovor podal se je cesar z armadnim poveljnikom koroške armade in predstojniki civilnih oblasti v zgornjo dolino Drave, kjer si je ogledal dele tam stojišč čet in je sprejel odposlanstva raznih občin. Vedno zopet naglašal je cesar p. o. zrtvovalnost Korošcev, ki so v tej vojni toliko odličnega storili, in jim je zagotovil svojo neizbrisljivo hvaležnost. Dne 16. t. zvečer vrnil se je cesar zopet v bivališče armadnega poveljnika Borojeviča, kjer si je ogledal veliko število čet. Potem je izvršil tudi večurni obisk mestu Trst. V noči od 18. t. izvršila se je vožnja nazaj na Dunaj.

Deželni odbor štajerski se bode, kakor se poroča, poklonil novemu presvitlemu cesarju Karlu z vdanostno izjavo za štajersko prebivalstvo najbrže že sredi meseca januarja.

Razpuščen občinski odbor. Občinski odbor občine Plac pri Svečini je vlada razpustila, ker je imel premalo članov, da bi v rednih sejah zamogel sklepati. Večina odbornikov se nahaja namreč pri vojakih. Za vladnega komisarja je imenovan dosedanji župan g. Alojz Menhart.

Na univerzi v Zagrebu bodejo baje otvorili tudi medicinsko fakulteto. Dosedaj je bila ta univerza nepopolna. Vsled tega se je tudi sedaj v vojni pokazalo veliko pomanjkanje

zdravnikov v Hrvatski in Slavoniji. Upajmo, da bode uresničenje nove fakultete pomagalo, da postane zagrebaška univerza v znanstvenem oziru polnovredna.

Nova vlada na Angleškem. V trenutku, ko so centralne države z veliko naglico prodirale v Rumunijo, so nastale pri vladah na Ruskem, Angleškem in tudi na Francoskem vladine krize. Stürmer je odšel in novi ministerski predsednik je postal Trepov; v francoski zbornici so imeli važne razprave in proti vladni zaupnici je glasovalo že 160 poslancev, a kriza se ni rešena. Poročila namreč pravijo, da se Briand najbrže prav kmalu umakne. Najočitnejša je sprememba v angleški vladi. Angleški ministerski predsednik Asquith je odstopil. Njegov naslednik pa je postal odvetnik Lloyd George, ki je odločen pristaš nadaljevanja vojne. Na Angleškem so jako nezadovoljni z dosedanjimi uspehi vojne. Zato ustanove poseben vojni svet, nekako vojaško diktaturo, kjer pa niso marali ministerskega predsednika Asquitha dočim je Asquith zahteval predsedstvo v tem vojnem svetu zase. To je bil vzrok, da je Asquith podal svojo demisijo. Odklonil je tudi visoko odlikovanje, ki mu ga je ponudil kralj. Nova vlada bo uvedla mnogo reform, zlasti bo prevzela nadzorstvo nad prometnimi pomočki, železnicami in plovstvom, rudniki, zlasti premogovniki, in kmetijstvom. Svoje vojaške zadeve pa bo podredila velikemu vojnemu vodstvu entente, v kateri bo pozvan baje tudi francoski vrhovni poveljnik Joffre. Lloyd Georgesova vlada je nacionalna, podpirala jo bo večina liberalcev, konservativci in delavska stranka izvenš socialistična stranka, ki se zavzema za čim prejšnji mir. Delavski stranki je obljubil Lloyd George tri ministerske sedeže in enega zastopnika pri bodočih mirovnih pogajanjih. Lloyd George hoče mobilizirati angleški kapital za nadaljevanje vojne. Lloyd George je bil prejšnja leta demokrat ter hud nasprotnik vojne, sedaj je drugačen. Kakor vse kaže, Angleži torej še vedno nočejo ponehati s svojim danes že gotovo za nje obupnim bojem. Zelijo si ravno podjarmljenje celega sveta. Ali končno si bodejo narodi sami proti angleški volji priborili prostost. S tem bode kramarske nadvlade od zlata pijanih Angležev konec. In proti temu naravnemu razvitku tudi Lloyd George ne bode mogel ničesar doseči.

Boj s hrvatskimi roparji. Kakor se poroča iz Suhorja pri Metlinju na Kranjskem, vdrla je tam dne 11. t. m. ob 10. uri zvečer neka iz 6 oseb obstoječa hrvatska tolpa roparjev v tamšnjo župnišče. Prisilila je župnika Pavlovičiča pod težkimi nasilstvi, da odpre v njegovi spalnici se nahajajočo blagajno. Roparji so vzeli njeno vsebino, okoli 4000 kron, in so se polastili tudi vse župnikove obleke. Bratu župnika, ki s svojo družino v farovžu stanuje, posrečilo se je pobegniti in orožnike poklicati. Orožniki so bili pri svojem dohodu od roparjev napadeni; vsled tega so morali svoje orožje rabiti. En ropar je bil ustreljen, dva pa težko ranjena; ostali roparji so skočili iz okna v višini 8 metrov na vrt ter so zamogli zbežati. Večji del oropanega denarja so našli pri ranjenih zločincih.

Nogo odtrgalo je komaj na dopust došle mu kmetu Mitterdorfer v Mitterdorfu na Koroškem. Prišel je z nogo v kolesa elektro-motorja, ki so mu nogo skoraj popolnoma odtrgala. Nesrečnega so prepeljali v bolnico v Friesach.

Pazite na deco! Slikarjeva soproga Ana Wretschko v Unterdrauburgu je imela opravke in je pustila vsled tega svoja 3 in 4 leta stara otroka sama doma. Otroka sta se igrala z ognjem v peči. Pri temu se je vnela obleka 4-letni hčerki. Sosedinja Antonija Glasser je prišla hitro na pomoč in je otroka z vodo polila ter mu obleko iz telesa strgala. Ali bilo je že prepozno. Nesrečni otrok je umrl čez dve uri trpljenja.

Nezgoda. Posestnika Franca Haberl v Steinbichlu na Koroškem udaril je mladi konj s kopitom v trebuh in ga je smrtnonevarno ranil.

V Ljubljani je umrl hipoma medicinalni nadsvetnik dr. Emil Bock. Pokojnik je bil eden najboljših in v znanstvenem oziru najpomembnejših zdravnikov za očesa na Kranjskem. Ali tudi v ostalem je bil blagi značaj. Častni mu spomin!

Lovska sreča. Dne 14. t. m. je v grofa Wurmbrandta gozdovju pri Središču graščinski gozdar g. Alojz Wesenjak ustrelil 215 cm dolgega divjega merjaseca, ki tehtal 198 kil. To je že drugi divji merjasec, ki ga je g. Wesenjak v tem letu ustrelil. Oba merjaseca sta bila prišla iz ogrskih gozdov in sta napravila mnogo škode na naših kulturah. Tudi zdaj se nahaja še nekaj divjih svinj z mladiči v teh gozdovih. Merjasec so na prizadevanje orožništva in v prid „Rdečemu križu“ v Središču javno razstavili; pri temu se je za omenjeno društvo pridobilo 100 kron.

70. rojstni dan praznoval je dne 22. t. m. v polnem zdravju g. mestni tajnik Viktor Fasching v Slov. Bistrici. Čestitamo vrlenu in splošno priljubljenemu možu prav prisrčno.

Zaplenjene pesni. Praška deželna kot kazenska sodnija je zaplenila češko pesmarico „Sokolsky a vlastenecy zvevnik“ zaradi zločina motenja miru in reda. Zaplenilo se je naslovno sliko s vseslovansko trobojnico in devet drugih pesni, med njimi „Boze cara hraniz“ (Bog varuj carja!) ter „Hej Slovani!“

Telegrami na vojne vjetnike v Rusiji so v nemškem, francoskem in ruskem jeziku zopet dopuščeni.

Vstavljenje telegramskega in telefonskega prometa v prepovedanem okolišu. Izšla je naredba armadnega nadpoveljstva, ki prepoveduje v polno izbrabo žične mreže v vojaške namene v prepovedanem okolišu južno-zapadnega bojišča (med drugim za Koroško, Kranjsko, Primorsko, Istrijo) zasebni brzojavni promet za Koroško, južno štajersko, Kranjsko, Istrijo in Primorsko pa tudi zasebni telefonski promet. Dovoljeni so le še telegrami zasebnikov tedaj, ako se tičejo preskrbe armade.

Zopet roparji. Gospod Filip Wutolen, gostilničar in posestnik v Rogatcu nam piše: „Dam na znanje, da so dne 17. t. m. v polnoči na mojem posestvu št. 31 v Tlakah, Donačka gora, bili roparji in sicer 7 na število, vsi maskirani. Imeli so tudi revolverje in sablje, ter so obstrelili služkinjo Marijo Radislav, katera je bežala z otrokom iz edne sobe v drugo, pa jo je zadel neki ropar s kroglo v prsa nad srcem. Revico so takoj v bolnišnico v Maribor odpeljali. Viničarko, katera je ravno prvi dan dobila podporo 50 kron, napadel je ropar s samokresom. Obrne se k njej in zareži: „Baba, kaj maš denar?“ A ona prestrašena pove, da ima 50 kron in jih mu prinese. Ropar vzame denar in zakriči nad njo: „Kaj še imaš?“ Prestrašena reče: „Imam še 25 litrov koruze“. Ropar se zadere: „Jaz ti dam še 25 litrov koruze, pa hodi marš spat!“ Užitarica Terezija Galun je kričala, a drugi roparji so jo pa tolkli, tako, da je vsa stolčena in mora ležati; roparji se pa dero nad njo: „Kje imaš denar, katerega ti je Tonč poslal, 800 gold.“ Ana kriči, da jih nikoli ni dobila; tedaj so jo topli... Roparji morajo biti tukaj jako znani; torej kmetje pozor, da si vsakdo straži svoje imetje! Takoj v jutru je bila sodnijska preiskava in komisija na licu mesta. — (Splošno se sodi, da so roparji zopet prišli preko meje iz Hrvatskega. Zato pa bi bil tudi res že skrajni čas, da bi se od prizadete oblasti vse storilo in z največjo energijo to roparsko delovanje morilcev zadušilo. Vsak teden par vlomov in umorov in to že skozi dolge mesece sem! Ali smo res brez pomoči in varstva! Posestniki krvavijo na bojišču za domovino, doma pa divjajo roparji z njih imetjem. Najnu prosimo pristojno oblast za najbrezobzirnejše odredbe. Op. uredništva).

Iz laškega bojišča se nam piše: Blagi gospod urednik! Prav prisrčno Vas pozdravljamo mi Slovenci iz italijanske fronte. Tudi se se včasih ojstro pogledamo s tem „Polentarjem“. Jaz jim tudi včasih posvetim z našo

razsvetljava ali z „Scheinverferjem“, na katerega so prav jezni, ker jim zelo brani priti nam v bližino. Prav pristrčno Vas pozdravljamo Johan Belšato iz Leskovca, Franc Bolc, Untjg., Rudolf Tušek, Johan Zagoršek Untjg., vsi iz ptujskega okraja. Na skorajšnje svidenje.

Tatovi. Iz Celovca se poroča: V trgovino vinotrčarja Jožefa Steiner so tatovi vlomili. Pokradli so iz ročne blagajne 10 K, nadalje pet steklenic šampanjca, osem steklenic sladkega vina in štiri steklenice belega vina. Železno blagajno, v kateri se je nahajalo 12.000 kron, ni mogel tat odpreti. Iz jeze je po tleh razlil neko rumeno tekočino.

15 sinov na bojišče poslal je medtem umrli kmet Jos. Lerch v Riedu na Zgor-njem Avstrijskem. Sedem sinov je našlo ju-naško smrt, trije se nahajajo v vojnem vjet-ništvu, ostali pa se še vedno borijo za do-movino.

V Konjicah se je vršila 7. t. m. nadomestna volitev. Za župana je bil ednoglasno izvoljen zdravnik g. dr. Adolf Kadiunig. V ob-činski svet so bili izvoljeni gg. c. k. notar W. Swoboda, c. k. nadpoštar in direktor šparkske H. Schwischay in trgovec H. Zottel.

Vlom. V noči na pretekli ponedeljek so vlomili tatovi v usnjarsko delavnico g. Si-rez v Radgoni. Pokradli so usnja za 7000 kron. Tatovi so ukradeno blago na vozu od-peljali in brzkone čez mejo na Ogrsko po-begnili.

Neposredni davki. Piše se nam: V 1. četr-tletju 1917 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v nasled-njih dnevih: I. Od zemljarine, hišne-razredo-vine in najmarine ter od 5-odstotnega davka od najemnine onih poslopij, ki so prosta naj-marine: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1917, 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1917, 3. mesečni obrok dne 31. marca 1917. II. Od občne pridobnine in pridobnine podjetij pod-vrženih javnemu dajanju računov: 1. četr-tletni obrok dne 1. januarja 1917. Dokler ni predpisana davčna dolžnost za tekoče leto, mora se plačevati davek po odmeri preteklega leta. Ako se ne plačajo davčni obroki naj-kasneje 14 dni po plačilnem roku, morajo se plačati tudi zamudne obresti od državnega davka in deželne doklade, če presega celoletni državni davek dotične davčne vrste 100 K. Če se davki in doklade ne plačajo v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirjajo se z za-mudnimi obrestmi vred izvršilnim potom. Pla-čevanja izvrše se lahko tudi pri vsakem c. k. poštnem uradu v nakaznem prometu poštno hranilnega urada.

Amerikanska velikodušnost. Sin najboga-tejšega moža na svetu amerikanskega petro-lejskega kralja je sklenil na svoje stroške vzgojiti stotisoč francoskih otrok. Mladi Ro-ckefeller je izračunal, da ga bo vzgoja teh otrok, ki traja približno do 15. leta, veljala na leto 65 milijonov. Ustanova je namenjena sirotam v vojni padlih francoskih vojakov. Rockefeller se je s tem hotel izkazati hvalež-nega za velikanski zaslužek, ki ga je imel zaradi evropske vojne, zakaj kakor poroča „Nieu Rotterdamse Courant“ se je do no-vega leta povečalo njegovo imetje za 1500 milijonov. Obljubili so mu pa še nekateri drugi amerikanski milijonarji, da bodo pri-spevali v ta namen nekaj milijonov frankov.

Amerika zopet izjavlja, da ni v nobeni zvezi z mirovnim predlogom ter da še ne namerava posredovati.

Vojni stroški. Kolikor mogoče že sedaj izračunati skupne vojne stroške, sta izdali osrednji velesili s svojimi zavezniki do 1. oktobra 1916 okroglo 74% do 76% milijarde mark za vojno, naši nasprotniki pa 162 mi-lijard mark. Vse vojujoče se države skupaj so tedaj dale za vojno do 1. oktobra 1916 približno 238 milijard mark. Od te svote pada na račun naših sovražnikov okroglo dve tre-tini. Ogromnost gornje svote si moremo ko-maj predstaviti. Ako bi se cela svota izdala v bankovcih po 100 mark ter bi položili ban-kovec poleg bankovca, bi dobili 476.000 km dolgo črto, ki bi segla 12-krat krog in krog

zemlje. Potnik, ki bi vsak dan premeril 20 km, bi potreboval 65 let, da bi prišel do konca te črte. Ako bi hoteli celo svoto iz-plaćati v novcih po 1 marko ter bi šteli brez vsakega prestanka noč in dan tako, da bi prišli vsako sekundo 1 marko, bi potrebo-vali 7500 let, da bi našli celo svoto.

Cesar Karl je prevzel pokroviteljstvo vojne preskrbe v celi avstro-ogrski monarhiji. Za svojega namestnika je imenoval nadvojvodo Karl Stefana.

Cesarju Francu Jožefu I. nameravajo po-staviti na Dunaju pred Votivno cerkvijo ve-liki spomenik, ki naj bi spominjal obenem na to grozovito svetovno vojno.

Prepovedana poljska lista v Avstriji. Av-strijsko notranje ministerstvo je prepovedalo razširjanje poljskih listov, ki izhajata na Poznańskem in sicer „Kuryer Poznański“ in „Dziennik Poznański“.

Krompir na Nemškem. Nemški listi poro-čajo: Letos se je pridelalo na Nemškem za-več kot polovico krompirja manj kakor lani. Leta 1915 ga je bilo 50 milijonov ton, letos pa le 21 milijonov ton. Vsled tega je bilo treba znižati dnevno množino krompirja na maksimalno ¾ funta (375 g) za osebo. S 1. januarjem se krompir tudi ne bo več prime-šaval kruhu, nadomestili ga bodo z ječmenom ter vsled tega še bolj reducirali produkcijo piva. Vojaški krogi se resno bavijo z načrtom vpeljati na vsem Nemškem prisilno in enotno in skupno prehrano prebivalstva. V zadnjem času so seveda zmagoviti uspehi nemškega in našega orožja na rumunskem izboljšali položaj, tako, da smemo mi kakor Nemci z večjimi nadami v bodočnost zreti.

Iz bojišča. Piše se nam: Južno bojišče 17. decembra. Cenjeno uredništvo! Pristrčne Božične in novoletne pozdrave iz južnega bojišča pošiljajo vsem cenjenim bralcem in bralkam „Štajerca“ zmiraj veseli in korajžni slovenski fantje od četrtega prostovoljnega strelskega polka. — Pepi Kolšek, Trbovlje, Josef Peer, Ptuj, Ivan Venkovič, Žalec, Ivan Avdiš, Vojnik, Martin Kosi, Brebrovnik, Rudolf Rotter, Slovenski vrh, Rudolf Vizjak, Trbovlje, Leopold Mrak, Trbovlje, Franc Do-brovnik, Sv. Frančišek.

Iz bojnega polja se nam piše: „Odlikovan je bil gfr. Anton Weršec pri c. in kr. poljski radio-postaji z železnim križem na traku hrabrostne medalje. Pri tej priložnosti si pa dovoljujemo g. uredniku in sl. upravnistvu, kakor vsem bralcem cenj. lista, ter tudi vsem znancem iz mariborskega in brežiškega okraja, kakor tudi vsem mariborskim, kapelskim in bizeljskim sorodnikom in prijateljem, možem, ženam in fantom, posebno pa našim dekletam voščimo zdrave in vesele božične praznike in srečno novo leto 1917. Pošiljamo najtopleje pozdrave iz mrzlega ruskega bojišča. Johan Kac, računski podčastnik iz Maribora, gfr. Josef Weble iz Kapel in gfr. Anton Weršec iz Bizeljskega. Torej obilo sreče v novem letu in pa na veselo svidenje! Pozdrav živila!

Za blagovne vzorce k armadi na bojišču so sedaj sledile vojni-poštne in num. etapni poštne uradi dopuščeni: Štev. 11 14 19 19/II 20 20/V 23 24 26 33 37 51 53 55 76 77 79 85 88 90 91 95 102 103 105 107 109 111 117 117/2 117/III 138 145 147 158 150 155 166 167 171 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 188 192 193 195 195/II 195/III 196 197 198 199 203 205 207 208 209 212 218 220 221 222 223 224 226 227 230 232 239 240 243 244 245 246 250 253 255 256 258 259 262 263 269 272 274 275 276 277 279 280 282 284 285 287 288 289 291 292 294 295 296 297 298 302 303 304 306 307 312 316 324 332 333 335 337 339 340 343 350 354 356 357 358 359 360 361 364 369 370 372 373 374 375 376 378 380 381 382 383 385 386 388 388/II 388/III 389 390 391 392 393 395 398 399 401 402 404 405 406 407 408 409 412 418 420 421 423 426 428 431 432 436 444 444/II 444/III 508 510 511 512 514 515 516 517 600 602 605 607 608 611 612 613 630.

Svinjski sejmi v Ormožu zopet dovoljeni. V ob-činah Zamaše in Cvetkovce je kuga na gob-kih in parkljih ugasnila. Vsled tega se vršijo

svinjski sejmi v Ormožu zopet vsaki torek (delavnik). Istotako je pasja konti-maca v sodnijskem okraju Ormož odpravljena.

Bajonet v hlevu. Maribor, 18. decembra. Dne 21. oktobra prišla sta 56-letni vinar A. Svenšek in njegov sin infant. J. Svenšek, ki se je nahajal takrat na dopustu, pijana mimo hiše Johana Kapuna v Posrku. Za-radi nekega starega družinskega nasprotja prišlo je do prepira. Kapun se je zbal in je zbežal v hlev. Ali stari in mladi Svenšek sta udrila vrata; stari ga je tepel s pestmi, mladi pa ga je večkrat z bajonetom ranil. Na pr-stem sta ga potem še naprej pretepavala. Potem sta šla oba, oborožena s poleni, v Kapunovo stanovanje, kjer sta večkrat in šip ter mnogo pohištva razbila. Sodnja je vsled tega obsodila starega Svenšeka na osem, mladega pa na šest mesecev težke ječe.

Niklasti denar. Glasom naredbe z dne 31. julija t. l. se bode niklasti denar po 20 vi-narjev s 1. januarjem iz postavnega prometa postavil in se sme torej v zasebnem prometu kot plačilo le še do 31. decembra 1916 spre-jemati.

Razstrelba v Eisenerzu. „Grazzer Tagblatt“ poroča: Včeraj (14. decembra) ob okoli 3. uri zjutraj zgodila se je v napravi za veter stroj-nega poslopja pri veliki peči v Eisenerzu ogromna razstrelba. Njen učinek je bil gro-zovit. Streha strojnega poslopja je zletela v zrak in kosi so bili znešeni v vse smeri. Tudi zidovje strojnega poslopja je bilo večinoma razrušeno. Vsled razstrelbe povzročeni pri-sek zraka je bil tako velikanski, da so ne samo od ostalih delavnic, marveč tudi od so-sednih personalnih poslopij skoraj vse šipe popokale. Kmalu se je razširila govorica, da je bilo vsled razstrelbe 5 oseb ubitih. Ta go-vorica pa se ni uresničila, kajti v resnici so bili le 4 delavci težko ranjeni. Ime-nujejo se Gottfried Bervoll, Ferdinand Lich-tenberger, Anton Bauer in Franc Rochling. Težko ranjeni so bili prenešeni v tovarniško bolnišnico, kjer je tekom popoldneva delavec Bervoll na svojih ranah umrl. Nekaj drugih delavcev je bilo večinoma po okoli letečih šipah lahko poškodovanih. Vzrok razstrelbe še ni dognan. Morda se je zgodil izstop plina ali pa vnetje olja. Drugi dan podala se je sodnijska komisija iz Leobna na mesto nez-gode. Vsled razstrelbe je bil obrat z ozirom na to, da so bili ostali objekti nepoškodovani, le deloma moten. Brzkone se bode moralo eno peč ugasniti.

Iz severnega ruskega vojnega polja se nam piše: Pošiljam Vam v veselo domovino srčne pozdrave za Božične praznike. Pozdravljam Vas farmane Barbarske v Halozah, posebno pa Elizabetke občane. Mihael Friedauer, K. K. K. A. A. Nr. XXII.

Od 87. regimenta se nam piše iz bojnega polja: Zdrave in vesele Božične praznike in veselo novo leto voščimo vsem bralcem Va-šega lista. V skali zdaj prebivamo — In s kavo se zalivamo; — Veselimo se tudi mi, — Čeravno božične praznike — Že tretje tu obhajamo vsi. Mnogo pozdravov Vam pošil-jamo iz fronte: Mihalj Rožman doma iz Ju-rovec, Jožef Rožman iz Jurovec, Franc Ši-rovnik, Lancja Vas. Vsi od 1/87 Feldkomp.

Hrabri bratje, štiri bratje Petrowitsch, sinovi neke stare ugledne družine v Celju, nahajajo se na bojiščih. Doslej so dobili sle-deča odlikovanja: Johan Petrowitsch, srebrno hrabrostno medaljo 2. razreda in bronasto medaljo, Walter Petrowitsch srebrno 1. raz-reda, Anton Petrowitsch pa srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne medalje ter bronasto medaljo.

Zopetno podraženje igralnih kart. Od iz-bruha vojne so se cene igralnih kart zdaj že tretjič povisale. Najprej je znašalo povisjanje 30 %, potem 70 % in zdaj zopet 30 %. Prav tako!

Ranam podlegel in umrl je kolodvorski krčmar g. Zobel iz Celovca, ki si je, — kakor smo zadnjič poročali — v Rimskih top-licah prizadel hude rane na levi roki in vratu.

Zaprl so v Pörschachu na Koroškem neko Marijo A usegger, ki je ukradla 120

Božič 1916.

Stoletja so minula,
odkar je zažarela
v betlehemskem hlevu
ljubezni zvezda.

Paganski svet je zgrudil
pred njo se na kolena,
sovražil jo je divje,
pripel na križ krvavi,
da satana sovraštvo
podjarmilo bi svet...

Pa v betlehemskem hlevu
rodilo ni se dete,
ki z mečem mu predreti
zamogli srce bi.

Ljubezen je nesmrtna,
iz groba se dviguje,
trinogi in verige
izvabijo le smeh ji,
in v gladi je močnejša,
in v bedi je krepkejša,
in večna je, božanska
ljubezen...

Ne plaši nas vsa blaznost,
človeštva divji ples,
pregazimo potoke
še tople krvi srčne,
ovenčamo koščene
roke vseh mučnikov,
poljubimo mrtvaške
glave v upanju večnem...

Kaj bi se bali? Ljubav,
neskončna in nezmerna
se porodila je,
— odrešila človeštvo,
in rešila iz vojne,
iz solz in groze
bo nas — — —

L. K.

Pogosto nastopanje prsnih bolečin pri mnogih osebah je posledica tega, da se prsa vedno zapira pred svežim zrakom. Take bolečine se označuje opravičeno „bolezni obleke“. Ako bi bila prsa opetovano neoblečena, bila bi cirkulacija krvi živnejša in bi bolečine kar ne dopuščala. Brez dvoma so tudi pri neoblečeno živečih narodih prsne bolečine redkejše. Da se otnjenje prs povzroči, priporoča se vsakdanje masaže zgornjega trupa s Fellerjevim bolečin odpravljajočim rastlinskim esencijskim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. Ta oživlja cirkulacijo krvi in otrja proti menjavi temperature. Tako umivanja z „Elsa-fluidom“ učinkujejo pri osebah, ki imajo večkrat prsne bolečine, blagodejno. Predvojnne cene: 12 steklenic tega dobrega domačega sredstva pošilja povsod franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Priporoča se, naročiti obenem Fellerjevo milo odvajalne Rhabarbarakroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 škatlic za 4 K 40 vin. franko. Ta dva izborna domača sredstva bila sta na mnogostevnih razstavah premirana in s tisočimi zahvalnimi pismi čaščena ter sta vedno zanesljiva. Vedno naj bi bila v hiši. 501 (1)

Dobiček in korist v katoliški morali.

V pred kratkim izišlem zvezku „Mitteilungen der wirtschaftlichen Abteilung der Kriegsgesetreibeverkehrsanstalt“ se opozarja opravičeno na globokoumno naziranje vprašanja dobička, ki se ga najde že pri svetemu Tomažu aquinskemu.

Sv. Tomaž iz Aquine (1125—1274) pravi v svoji „Theologische Summa“ (nemška izdaja od dra. C. M. Schneider, Regensburg, 1888) VII; 77, I. in IV.:

„Nobena stvar se ne sme po višji ceni prodajati, nego zahteva to njena vrednost“.

„V nakupu in razprodaji je objektivna enakost (Gleichmaß) v primernih stvareh odločilna; v na koristi temeljočem prijateljsstvu enakost koristi. Tu se mora dati torej primerno dobljeni nadomestilo; v nakupu in razprodaji primerno objektivni vrednosti dotičnih stvari“.

„Proti pravičnosti je, nakupiti kakšno stvar pod nieno vrednostjo in jo prodati čez njeno vrednost“.

„Trgovcev se tiče, ozirati se na vzajemno izmenjavo stvari. Kakor pa pravi Aristotel (1. Pol. 5 in 6), obstoji dvojna vrsta izmenjave: ena je primerna naravi in potrebna. V njenem področju se eno stvar proti drugi izmenja ali pa stvar proti denarju za najpotrebnejše življenske potrebščine. Tako izmenjava ne briga toliko trgovce, marveč državne modrijane in predstojnike dotičnih občin, ki morajo zato skrbeti, da dobita država ali družina najpotrebnejše. Druga izmenjava se razteguje na stvari proti drugim stvarim ali proti denarju zaradi dobička, ne zaradi življenske potrebe. Ta način izmenjave se tiče v pravem smislu trgovcev.“

Prvi način izmenjave je hvalevreden, ker služi naravni življenski potrebi. Drugo se obsoja in sicer po pravici, v kolikor, sama ob sebi ogledana, služi le pohlepnosti po dobičku, katera gre v nekončnost in noče ničesar od zaključka vedeti.

Potemtakem ne vsebuje kupištvo nobene čednosti, v kolikor nima v svojem bistvu primerne ali potrebne namena. Čeprav pa dobiček v svojem bistvu ne izreče nobene čednosti ali potrebe, vendar ne vsebuje sam ob sebi tudi ničesar grešnega ali čednost branečega. Torej ne stoji ničesar temu nasproti, da se ozira dobiček na kakšni čednosti primerni ali potrebni namen, s čemur postaje kupištvo nekaj dovoljenega; kakor, ako kdo zmerni dobiček, ki ga doseže, za življenje svoje družine ali za podporo revnih uporablja; ali ako se kdo s trgovino peča zaradi blagra skupnosti, da ne primanjkuje življenskih potrebščin, da torej ne smatra dobiček kot namen, marveč kot plačilo za njegov uporabljeni trud“.

(Tako mnenje je imel sveti Tomaž! Dobro bi bilo, ako bi gotovi ljudje, ki znajo ogromne dobičke delati, ki pa vendar ob vsaki priliki licemersko svoje katoličanstvo proglašajo, spise sv. Tomaža natančno čitati. Razumeli bi potem, da je prava katoliška morala vsa drugačna nego — morala njih njih denarnega žaklja! Op. ur.)

Podreja svinj s krmsko peso.

C. kr. deželno kulturni inšpektorat v Gradcu opozarja na sledeče nasvete o podreji svinj profesorja Franca Lehmann iz Göttingen, ki piše:

V prihodnji zimi je glavna naloga kmetovalcev, oddati toliko podrejenih svinj, kolikor je le mogoče. Ker ne manjka mladih ščetinarjev, gre le sedaj zato, da se prav uporabi razpoložljiva krmlila.

Krompir hodi v letošnjem letu le toliko v poštev, kolikor ni pripraven za na mizo. Polno vredno nadomestilo za krompir je pesa in sicer podzemljica, kakortudi navadna krmska pesa.

S tako peso so se izvršili v kmetijski poskusni postaji Göttingen podrejni poskusi. Celotno mlade svinje srednje žive teže s 40 kg žrejo tolike množine pese, da

pokrijejo 70 odstotkov redilnih snovi, ki jih sploh potrebujejo. Dosegli so se na ta način najvišji prirastki žive teže. Proti koncu podreje žrejo ščetinarji razmeroma manj pese. Vkljub temu pa je posamezna žival pojedla še na dan skoro 12 kg pese in na ta način pokrila 67 odstotkov vseh redilnih snovi, ki jih potrebuje.

Uspeh pa se doseže, ako se pri krmljenju izpolnijo gotovi pogoji:

1. Pesa se mora skuhati ali spariti.

2. Voda, ki nastane pri kuhi ali parjenju, se mora tudi skrmiti. To je razlika nasproti parjenju krompirja, kjer moramo vodo zmiraj odcediti.

Oparjeno in zmehčano peso moramo primešati drugemu dodatnemu krmlilu.

4. Primešanega krmlila dobi vsaka svinja $\frac{3}{4}$, do 1 kg na dan. Ako obstoji ta primes do ene tretjine iz močnega krmlila, bogatega beljakovin, n. pr. ribje moke, moke iz mrhovin ali suhih tropin in do 2 tretjini iz zdrobljenega zrnja ali otrobov, dosežemo gotovo najboljše podrejne uspehe; toraj iz začetka prirastek 500 g, h koncu podreje 700 g in še več.

Ako pa imamo le otrobe ali zdrobljeno zrnje in nobenega krmlila, ki bi vsebovalo več beljakovin, potem se priporoča podreje, razdeliti v dve dobi, in sicer:

a) Prvo podreje za dobo 4 do 5 mesecev. Peso, krmo z deteljo ali raznovrstno krmo in sicer na 100 kg pese približno 5 kg sena, slednje narezano ali pa kot zdrob. Priporoča se, opariti seno obenem s peso. Doseči moramo pri vsakem živčetu prirastek 10 do 12 kg. Le v primeru, da tega ne dosežemo, dodamo malo zdrobljenega zrnja ali otrobov.

b) Ko so svinje takorekoč pripravljene za podreje, spitamo jih v trimesečni podreji za nož. Krmlimo jim $\frac{1}{2}$ kg zdrobljenega zrnja ali otrobov kot primes; razvnetega pa oparjene pese toliko, da se nažrejo do sitosti. Lističe detelje, kojega dobimo pri mlattivi detelje do 40 odstotkov, je polnovredno nadomestilo za otrobe.

Le ti dve vrsti podreje nas dovedeta do cilja. Svarimo kmetovalce pred naglo podrejo z zdrobljenim zrnjem samim, toraj brez primesij, bogatih beljakovin, kajti s tem bi le trčili zrnje.

Zmès.

V podukin za kratek čas.

Cene žita in moke. Prevzemna cena za pšenico letošnje žetve znašala je, kakor znano, 39 K, za rž 31 K; po 15. decembru pa je postala cena za pšenico 35 K, za rž pa 29 K. Cene moke na Dunaju menjajo med 67 h in 1 K 20 h; znašajo torej v srednjem 164 do 200% vrednosti surovega pridelka, kakor se gre ravno za pšenico ali rž. In celo ta napetost ostaja daleč za resničnostjo, kajti za povprečno ceno 93 h se pač težko moko dobi, ki bi bila podobna oni moki, kakor smo jo bili v navadnih časih navajeni. Po 15. decembru se je ta razlika cen med moko in žitom še povečala. Leta 1913, torej pred vojno, koštalo je 100 kil pšenice na Dunaju 21 K, povprečna cena za moko pa je bila v mali razprodaji 27.5 h za kilo. Napetost znašala je torej 30%! Velikansko povišanje napetosti med vojno se vsled povišanih stroškov ne more opravičiti. Kajti v zadnji seji pomožnega sveta vojno-žitnega prometnega zavoda se je dognalo, da znašajo ti troški le 13.9 h pri centu. Tudi troški mletja niso mnogo višji nego v času miru. Treba bi bilo torej

Cesarjev pogreb.

V predzadnji številki smo podali natančno poročilo o žalovnih priredbah ob priliki pogreba pokojnega našega cesarja Franc Jožefa. Čeprav par tednov pozneje, prinašamo danes eno sliko iz pogrebnih priredb. Naša slika kaže v ospredju novega cesarja Karla I. v spremstvu cesarice Cite; med njima pa koraka junji sinček, sedanj naš prestolonaslednik. Za njima vidimo ostale vladarje prijateljskih držav in njih zastopnike ter prestolonaslednike, ki so se pogreba udeležili. Žalovnega voza s cesarjevo krsto na naši sliki ni videti.

Die Beisetzung Kaiser Franz Josephs in Wien.

11581

pojasniti, kateri vzroki so pravzaprav povzročili ogromno napetost med cenami žitja in moka!

V Innsbrucku je magistrat razveljavil dosedanje odredbo, kateri se v pondeljkih in sredo ne sme mesa uživati. Dan brez mesa ostane tam torej le še petek. Vzrok te nove odredbe so ugodne razmere v zalozah mesa.

49.000 kron zlatega denarja v postelji. V Tollensteinu pri Warnsdorfu na Češkem umrla je neka veleposestnica. V njeni postelji so našli 15 kilogramov nemškega in avstrijskega zlatega denarja ter ravno toliko srebrnega denarja. Ena kila denarnega zlata ima 3280 kron vrednosti.

Srebrni denar se je na Ogrskem po smrti cesarja Franca Jožefa nakrat v velikih množinah v prometu pojavil. Ljudje, ki so srebrni denar zbirali in skrivali, imajo namreč mnenje, da bo ta denar svojo vrednost izgubil, ker nosi sliko pokojnega cesarja. Tudi pri nas se opazuje take stvari; nekateri ljudje si ravno ne puste ničesar dopovedati. K večjem kakšnemu sleparju verujejo, dokler jih ne opehari.

Bogati mesarji v Chicagu. Veliki razpošiljevalci mesa v Chicagu so v preteklem upravnem letu ogromno povišanje svojih dohodkov in velikanske dobičke dosegli. Firma Swift & comp. imela je v tem času prometa za 600 milijonov dolarjev, t. j. za okroglo 2 milijona na dan in je s tem povišala svoj promet za 20% napram letu 1912. Firma Armour & comp., ki je imela leta 1912 samo 285, leta 1915 pa 425 milijonov dolarjev, je v tekočem letu spravila v promet 500 milijonov dolarjev.

Prepovedani časopisi v Avstriji. V Avstriji se je uradno vstavilo in z uradnimi sklepi od aprila do julija 1916 prepovedalo skupno 105 časopisov i. s. 78 čeških, 13 italijanskih, 8 nemških, 1 francoski, 1 rusinski, 1 angleški in 1 hebrejski časopis. Pošti debit pa se je v tem času 6 inozemskim listom odtegnilo.

Milijonar kot državni slepar. V mestu Zürichu umrl je pred kratkim bogati meščan Bodmer, ki je v življenju plačeval davke za 6 in pol milijona frankov premoženja. Po njegovi smrti so ga močno hvalili, ker je v razne dobrodelne namene lepe svote zapustil. Ker je zapustil tudi nekega nedoletnega dediča, morala se je oblast za dedščino pobrigati; našla je, da znaša resnično premoženje pokojnika 22 milijonov frankov. Plemeniti pokojnik plačeval je torej v svojem življenju le za eno tretino svojega premoženja davke

in je torej skozi dolga leta državo in mesto za davke osleparil. Zdaj je zamoglo mesto Zürich še naknadnega davka za 1.300.000 frankov, Kanton pa državnega davka za 800.000 frankov dvigniti. Tudi država sama bo zahtevala še primerni vojni davek. Takih „plemenitih“ ljudi je še dosti na božjem svetu. Ako bi vse svoje premoženje pravilno navedli in predpisane davke pošteno plačevali, potem bi se pokazalo, da je narodno premoženje mnogo višje, nego se zdaj sodi.

Krt uničil 30.000 rubljev. V Grojecu na ruskem Poljskem je neki kmet vsled vojnih dogodkov iz strahu, da mu kdo opleni premoženje, dal 30.000 rubljev v neki lonec, katerega je potem v vrtu zakopal. Ko so postale razmere mirnejše, izkopal je kmet zopet lonec. V njem pa je našel le še nekaj kosov papirnatega denarja in poginjenega krt, ki je denar zgloidal in vsled strupenih barv papirja poginil.

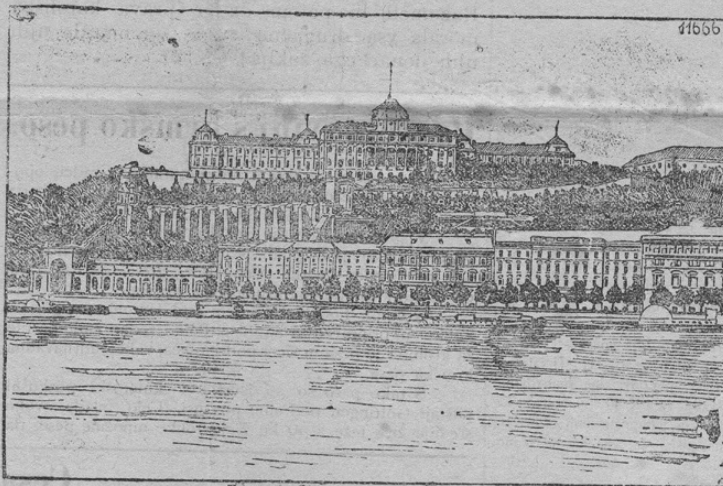
Izginjena krona. Poljska kraljevska krona iz leta 1024, nadalje kraljevski meč in kraljevska sulica so izginili leta 1792 pri obleganju Krakove. Kje so skriti, vedo baje samo trije Poljaki, ki pa hočejo to šele tedaj povedati, kadar se zgodi kronanje v neodvisni poljski kraljevini.

Spanje vojakov vsled utrujenosti. Vsled telesne in duševne prenapetosti se kažejo mnogokrat čudoviti pojavi utrujenosti. Ameriški zdravnik Crille jih je opazoval na francoski fronti. Pri napornih marših umikanja pred zmagovitimi Nemci, ko je nemško poveljništvo odredilo navadno marširanje, so francoski vojaki čutili veliko bolj potrebo bedeti. Utrujenji vojaki so enostavno spali med maršom. Utrujenost je povzročila počasnejši tempo, ki

se je moglo pridržati tudi med spanjem. Pri kratkih odmorih marša so vojaki še trdneje zaspali. Spali so, ko so tavalili po vodi in blatu, ko so bili lačni; spali so celo takrat, ko so bili ranjeni. V spanju so hodili skozi vasi, in ako je kdo smrčal, so ga prebudili njegovi tovariši. Nekateri so v spanju padli v vodo ali v globoke jame; taki so bili vjeti. Kanonirji, ki so spali na svojih konjih, so v spanju skoraj vsi svoje kape izgubili. Proti spanju le pač nikdo ne more braniti. Neki zdravnik ameriške ambulance je videl v lazaretu na lastne oči, kako trdno more biti tako vojaško spanje. Vladala je mrtvaška tišina, ko je stopil v vojaško bolnišnico. Povsod so bili položeni težko ranjeni na tla, ki so bila s slamo pokrita. Toda nikjer se ni čul kak glas ječanja ali vzdihovanja. Vsi ranjeni so namreč ležali v težkem spanju. Ti ranjeni sanjajo skoraj vedno. Bašejo puške, čujejo eksplozije granat in drvijo v boj na bajonete... Ubogi, junaški vojaki!

Spodnještajerska konjereja. Glede obdarovanja konj v letu 1916 piše glasilo štajerske konjerejske družbe med drugim: „Posebno omeniti je delovanje zgornjeradgorske zadruge, kateri se je posrečilo, povzdigniti na izredno visoko stopinjo konjerejo v tem okraju, to pa v neverjetno kratkem času. Tudi druge spodnještajerske okraje omenja imenovano glasilo prav laskavo. O uspehih obdarovanja konj na Spodnjem Štajerskem piše list potem tako-le: „Prignalo se je pred komisijo za obdarovanje v 20 postajah obdarovanja v celem 358 kobil s sesajočimi žrebeti, 323 mladih kobil, 310 dvehletnih in 241 enoletnih žrebcev in 23 enoletnih žrebčkov, skupaj 1255 konj. Obdarovanih je bilo 832 konjev s skupno

Kraljevski grad v Budimpešti.

Die Hofburg in Budapest

si mogoča kupula. Od notranjih prostorov velikanske te palače dvorane sv. Štefana, Carvin-dvorana in Habsburške dvorane.

Z ozirom na bližnje slavnosti kronanja novega cesarja Karla kot ogrskega kralja, prinašamo sliko dvornega kraljevskega grada (Hofburg) v Budimpešti. Krasni ta grad bil je v času velike cesarice Marije Terezije zgrajen od znamenitega mojstra Hillebranda. V zadnjih letih je bil po načrtih Ybla popolnoma pregrajen in predručen. Proti Donavi ležeča fronta grada je bila za več kot polovico podaljšana; srednjo poslopje kraljevo posebno imenitne

Kdor svojih kurjih očes ne odstrani, mu je vsaka pot muka ter slabi z bolečino tudi celo telo. 502

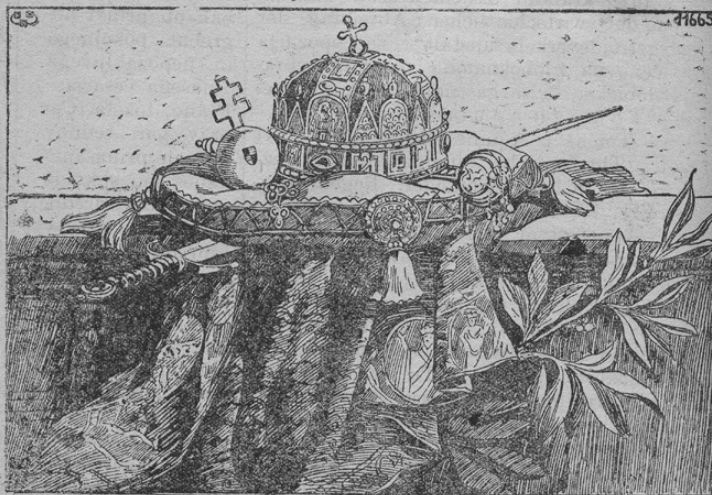
Bolečin prosta odstranitev kurjih očes

je za vsakogar, ki jih ima, prava blagodat. Nikoli ne moremo dovolj svariti pred izrezavanjem kurjih očes. Lahko vrežemo pregloboko, ne da bi to opazili, noga je vedno izpostavljena prahu in nesnagi, to pride v rano in nešteto slučajev krvnega zastrupljenja s smrtnim izidom se je na ta način že zgodilo. Kurja očesa se dajo brez noža lahko, zanesljivo in hitro odstraniti s Fellerjevim turistovskim obličjem z znamko „Elsa“. Obličje za kurja očesa, cena 1 krono, v škatljah 2 kroni, ali Fellerjeva turistovska tinktura z znamko „Elsa“ (tekoča tinktura za kurja očesa, cena 2 kroni). Tisoči turistov, orožnikov, pismoš, vojakov, kmetov in dam, ki nosijo ozke čevlje, kakor tudi vsi, ki so ga rabili, ga priporočajo kot sredstvo, ki najhitreje in zanesljivo odstrani kurja očesa. Dočim odstrani večina drugih sredstev zoper kurja očesa, kakor tudi izrezavanje, piljenje itd. samo gornji del kurjih očes, korenino pa puste, tako da kurja očesa hitro zopet zrastejo, odstranijo prej imenovani izdelki kurja očesa popolnoma s korenino vred. Oba izdelka kakor tudi prašek proti potenju telesa in nog (cena 1 krono) — se naroči pri E. V. Fellerju, lekarnarju, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko).

Ogrska krona in kraljevske insignije.

V kratkem se izvrši kronanje našega cesarja Karla I. in njegove soproge cesarice Cite po ogrskem obredu. S kronanjem bodo zvezane seveda velikanske slavnosti, kakor je to na Ogrskem običajno.

Prinašamo danes sliko ogrske krone s križcem sv. Štefana; poleg krone se vidi ostale kraljevske insignije, državno jabolko, žezlo, državni kraljevski meč itd. Ogrsi so seveda izredno ponosni na dragocene te insignije svojega kralja, ki bo nosil ime Karla IV.

Die heilige Krone und die königlichen Insignien von Ungarn

ponosni na dragocene te insignije svojega kralja, ki bo nosil

Pri to 24.230 K, od kojih odpade 3140 K na neje želna, 15.350 K na okrajna in 5740 K na in rila raznih korporacij in zasebnikov. — rat, naših kraji je bilo prignanih in je bilo tozi darovanih: v Ljutomeru 114:89, Sv. Lenart dila Sl. gor. 102:58, Ptuj 154:65, Središče (Or- dila) 68:38, Slov. Bistrica 42:24, Brežice 74:44, stanjan 42:28, Celje 60:45, torej od vseh 1255 gnanih v naših okrajih 656 ter od 832 darovanih v naših okrajih 391. Vidi se iz eki ga, da so spodnještajerski konjerejci v od- la- ni meri udeleženi pri pospeševanju gospodar- iti tega napredka.

Dobički američkih milijardarjev. Največja najvišja špekulacija, kar jih je svet sploh alaj videl, godi se v Združenih državah merike. Na novo-yorški borzi se na posa- eznih dneh čez 2 milijona akcij proda. Naj- eja je špekulacija v akcijah za jeklo. Tako je akcije trustra za jeklo v nominalni vred- nosti 100 milijonov funtov na 700 milijonov ntov povisalo. Akcije Standart-Oil-Company tako hitro narastle, da je Rockefeller, ki je stnik ene četrtine teh akcij, na enem sa- em dnevu za 32 milijonov markov bega- rji postal.

Zasledovani bivši hrvatski poslanci. Poli- lski list v Budimpešti objavlja tiralice za rvišimi hrvatskimi poslanci Hinko Hinko- ić, Franjo Potočnjak in profesor na eučilišču v Novem Yorku Drubin. Ime- ovani so zbežali v Italijo, od koder so na- aljevali svoje napade na Ogrsko državo. Sod- nja jih zasleduje zaradi razžaljenja Veličan- va in veleizdaje.

Ženska izumila novo bombo. Res, vedno eja je konkurenca, ki nam jo delajo ženske. luda nam prede! Zdjaj se je našla neka ženska, gospa Ida Böhm iz Grobeja ob Laabi, i je izumila čudovito in grozovito bombo.

Pošiljanje poštinih zavojev vojnim vjetnikom do 25. decembra 1916. vstavljeno.

Nov predsednik v Švici. Za predsednika zveznega sveta v Švici je bil za leto 1917 voljen Edmund Schultheiß, načelnik narodno-gospodarskega odseka švicarske vla- e. Novi predsednik je star 68 let. Za pod- redsednika pa je izvoljen zvezni svetnik alonder.

Francoski izdatki. Iz Pariza dne 9. de- cembra javlja Agence Havas: Zbornica je nadaljevala razgovor o začasnih kreditih za rve tri mesece leta 1917. Poslanec Ravul Peret je podal pregled o današnjem finančnem položaju. Od 1. avgusta 1914 do 31. decem- bra 1916 so dosegli krediti višino 63 milijard rankov. S krediti prvega četrtletja 1917 do- ežejo 72 milijard, od teh 57 milijard za vojne izdatke. Obe vojni posojili sta dali 1.600 milijonov dejanskih vplačil. Če se pri- tejejo obligacije, je francoski narod posodil 8 milijard državi.

Nemška državna pošta je letos vsled uved- e takozvanega „poletnega časa“ prištedila za razsvetljavi in kurjavi več kot 100.000 markov. V milijone pa gredo prihranki v drugih uradih in podjetjih. Gotovo je, da se bode poletni čas tudi za poznejše čase ob- držalo.

Svarilo pred podpiranjem bega vojnih vjet- nikov. C. k. kmetništvo je izdalo razglas, v katerem opozarja nato, da razvija z ozirom na razne znake inozemstvo živahno delovanje, la bi v naši moči se nahajajoče vojne vjet- niki k begu zapeljalo. Ker je z begom vojnih vjetnikov velika nevarnost in škoda za lastno državo zvezana, se prebivalstvo opozarja, da pomaga preprečiti beg vojnih vjetnikov s takojšnjim naznanilom sumljivih oseb in do- godkov ter z zadržanjem bega sumljivih oseb. Vojnim vjetnikom dajati stanovanje, jim po- kazati pot, podeliti obleko ali na drugi način pomagati, je strogo prepovedano in se vsakdo svari. Kdor bi kaj takega storil, izvršil bi zločin zoper vojno silo države in se bode od vojaške sodnje strogo kaznoval.

Bolgarski pregovori. Sandalov nima, gošle bi pa imel. — Pošten hlapec, dober ključ. — Plug in lopata redite ves svet. — Sulica se ne drži v vreči. — Kdor ukrade iglo, ta ukrade tudi lopato. — Vsak kamen je težek na svojem prostoru. — Bolje je, da se jokaš

s pametnim, nego dabi se smejal z norcem. — Pritoja mu, kakor svinji zvonec. — Imam te rad, kakor — lečo v Velikinoči.

Vporaba kave omejena. Da se po možnosti štedi z zalogami kave, je vlada odredila, da se do 20. januarja 1917 podaljša veljavnost kavinih kart, ki so bile prvotno veljavne do 23. decembra 1916. Nadalje je določeno, da smejo prodajati kavo po kavarnah in gostil- nah samo od 5. do 10. ure predpoldne in od 8. do 10. ure zvečer.

Kostanj namesto mila. Mnogo vprašan je, kako naj bi si naredile gospodinje milo do- ma, a milo se more izdelovati le v hišah, kjer je veliko kuhe in veliko odpadkov na maščobi. V vsaki hiši si pa preskrbijo lahko zdaj divjega kostanja. V velikih obratih iz- delujejo iz kostanja pravo milo, v malih gos- podarstvih pa je dovolj, če se olup, razreže, in posuši kostanj in skuha sproti lug, ki je dober za perilo, volneno blago in za ribanje tal. Dve pesti suhega kostanja zadostuje za poltretji liter vode. Ko je prvi lug porabljen, se nalije lahko še enkrat. Kostanj naberejo in olupijo lahko otroci.

Soproga princa Joachima pruskega, naj- mlajšega sina nemškega cesarja, je te dni porodila sinčka.

Armadne ure na napestnik

natančno regul. in repasirane, nikel ali jeklo K 12, 16, 20, 24. Z radij svetilnikom K 16, 20, 24. V srebru K 18, 24, 28. Z radij svetilnikom K 30, 36. Srebrna ura na napestnik K 30, 36, 40. 3 leta garancije. Razpošilja po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj. **Prva fa- brika** ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant, Brnx št. 1503 (Češko). Glavni cenik zastoj in poštne prosto.

Namesto žvepla proti oidiumu Natriumthiosulfat

se rabi leta sem z najboljšim uspehom in priporoča od prvih avtoritet najbolje. Oddaja, dokler je v zalogi, **Samuel Spitzer, Kismarton** na Ogrskem. 487

Boljši kmetski ali umetni mlin

v dobrem stanju se vzame takoj v najem. Ponudbe na upravo tega lista. 506

Obstessig (sadni jesih)

kupimo 477
ponudbe pismeno ali ustmeno v naši trgovini
Brüder Slawitsch, Pettau

Viničarja

se išče za večji vinograd s 3—4 delavskimi močmi. Dnevna plača K 1.40, mleko od dveh krav, polje, drva. Vprašanja na upravnishvo tega lista. 505

Oženjeni šafer

zanesljiv in trezen, ter oženjeni
volovski hlapec
se sprejmeta od graščine Ebensfeld pri Ptuj. Prednost imajo taki, ki imajo že odrasčene in za delo zmožne otroke. 509

Zagotovljen uspeh
Tisočero zahvalnih pism v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 441
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Mayfarth^{ov} Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najiz- bornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
„ 1 —	120—130 „
„ 2 —	220—250 „
„ 3 —	120—130 „

Ilustrirani katalog št. 1087 za- stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taborstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče so zastopnike.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1.60 K, vel. stekl. 2.40 K proti kašlju, težki sapi itd. Čaj in ptilue za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu 1.50 K. — Balzam za giht, ode n živce stekl. 1.50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1.50 K. Prašek proti krvjanju krvi v živalski vodi à K 1.60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.50. Razpošiljatev **L. Herbst**, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2 ure popoldne (blagajna je od 12 do 1 ure zaprta), ob nedeljah in praznikih od 11. do 12 ure popoldne
I kopelj z vročim zrakom, oare ali „Brausebad“ z ruho K — 70

Kupim sir (Topfen)

največje množine, skozi celo leto, tudi v mir- nih časih. Iščem nakupovalce, plačam provi- zijo za posredovanje. Prosim oferte na pod- jetje s sirom **Max Weise, Dunaj XII., Schön- brunnerstrasse 196.** 484

Delavci za zemljo in beton zidarji in tesarji

se sprejmejo na stavbenem prostoru v Rušah pri Mariboru. Dobro plačilo. Za stanovanja in hrano se skrbi. 508

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, **hitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3.30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8.80.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 6/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.
Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

JOSEF MARTINZ
(ustanovljeno 1860) Maribor ob Dravi (ustanovljeno 1860)
oddaja: 448
galanterijsko, igralno, kratko in tkano blago
po najnižjih dnevnih cenah.
Naročila in vprašanja se tako rešijo.

Kako pozno je sedaj?

tako se sliši mnogokrat povpraševati ljudi, kateri pač imajo uro v žepu ali na steni, ampak svoji lastni uri ne verjamejo, ker je le slaba, netočna, kedno stojčja bazar ura. Kdor nasprotno ima Suttnerjevo uro, ve vedno natanko, kako pozno je.

SUTTNER

IKO

Štev.	600.	Žepna ura z radijem, ki se ponoči sveti . . .	K 8-40
"	410.	Nikel-anker-Roskopf-ura . . .	4-10
"	705.	Roskopf-ura, kolesje v kamnih tekoče . . .	5-90
"	719.	Srebrna rem-ura . . .	7-80
"	720.	Srebrna cilindar rem-ura . . .	9-70
"	1450.	Bela kovinasta veržica . . .	2-80
"	916.	Srebrna veržica . . .	3-20
"	89.	Double zlata veržica . . .	5-90
"	1280.	Radji-budilnica, svetoča . . .	9-80
"	1279.	Moderna radji stojčja budilnica . . .	18-—
"	712.	"IKO" niklasta anker-ura, 15 rubisov . . .	14-—
"	735.	Srebrna cilindar remont-ura, 15 rubisov . . .	13-—
"	813.	Srebrna damska ura, z zlatom obrobljena . . .	12-—
"	817.	Srebrna damska ura, dvojni plašč . . .	13-—
"	1548.	Srebrna ura na napestnik, tula . . .	25-—
"	1149.	Srebrna broša . . .	1-50
"	1673.	Srebrna uhala . . .	0-90
"	1675.	Srebrna uhala . . .	1-30
"	1627.	Uhala, zlato na srebru . . .	5-40
"	1113.	Uhala, zlato na srebru . . .	5-50
"	979.	Srebrni naveseč, masiven . . .	2-—

Velika izbira ur za gospode in dame, veržice, prstane, broške, obeske, zapestnice, zavrtnate veržice, uhale, blago v zlatu in srebru, namizna orodja, daljnogledje itd., v velikem ilustriranem ceniku z mnogimi podobami katerega zahtevajte zastoj in poštnine prostega.

Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar vnaprej pošlje. Neugajajoče zamenjam. Vse ure so natančno preizkušene.

Lastna tovarna ur v Švici

H. Suttner samo v **Ljubljani** št. 701.
Nima nobene podružnice. 330

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klanice in piinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptujju

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišča perla, višnjevec, skazit se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto tuma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 10— franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zra-ven spadajočim milom vse solne pege, maroge, solne opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kožo mladostno svežo in nežno. Cena K 5-75 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 10—, 6 porcij K 30-70. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila: 434

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Diamanti za rezanje stekla
za steklarje in domačo rabo.

Štev. 1 za steklo v oknih . . . K 3-50
Štev. 2 za nav. močno steklo . . . K 5-30
Štev. 3 za vse vrste bruš. stekla . . . K 8-10
Štev. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in za zrcala . . . K 11-70

Povzete 55 vin. več. Za resno in solidno blago jamči

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lasi in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred K 2-90.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštnino vred . . . K 2-45. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Specharen und Schweinezüchter!

Die Specharenmärkte in Pettau begannen mit Oktober.

Alle Specharen und Schweinezüchter können ihre Schweine zu Markte bringen. Das Fleisch wird an Ort und Stelle verkauft, ebenso der Speck, welcher natürlich nur gegen die gesetzlichen Fettkarten abgegeben werden kann.

Jeder Vorkauf ist strengstens untersagt.

Die Specharenmärkte finden wie üblich jeden Freitag statt.

Stadtamt Pettau,
28. September 1916.

Der Bürgermeister
JOS. ORNIG e. h.

Špeharji in svinjerejci!

Špeharski sejmi v Ptujju pričeli so z oktobrom.

Vsi špeharji in svinjerejci zamo-rejo svoje prašiče na sejem pripeljati. Meso se bode na lici mesta prodalo, istotako špeh, ki se pa oddaja seveda le proti postavnim kartam.

Vsaka predprodaja je najstrožje prepovedana.

Špeharski sejmi se vršijo kakor običajno vsaki petek.

Mestni urad Ptuj
dne 28. septembra 1916.

Župan:
JOS. ORNIG i. r.

Mestna hranilnica v Ptujju sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

ron in njenega brata Martina, ki je ukradel 100 kron denarja.

Odlikovanja. Signum laudis je dobil gosp. Oberlajtnant-auditor dr. Fr. Marinitsch pri sodnji mestnega poveljstva v Trstu; odlikovanec je sin znane ugledne družine iz Sv. Urbana pri Ptjuju. — Srebrno hrabrostno medaljo in pohvalno priznanje kornega poveljstva je dobil praporščak F. Jenitschek od mariborskega regimenta št. 47.

Za 5. vojno posojilo podpisal je štajerski klad za ujme 90.000 kron, tržna občina Rožanj 100.000 kron, vložniki šparkase v Slovenski Bistrici 349.000 kron, šparkasa pa na lastni račun 300.000 kron, nadalje vzajemna posojilna blagajna 8000 kron, okraj Slovenska Bistrica 200.000 kron, v nemški ljudski šoli v Slov. Bistrici se je podpisalo 4.000, v okoliški šoli pa 48.000 kron.

Judendorf. Piše se nam: Z žalostnim srcem raznim vsem prijateljem, sorodnikom, kakor tudi ljubi materi, bratu in sestram, žalostno govoro, da je moj brat po dolgi in težki bolezni, previden s sv. sakramenti, v četrtek, dne 14. decembra v Gospodu zaspal. Pogreb je bil vršil dne 16. decembra ob pol 5. uri popoldan z Štefanišpitalskega pokopališča v Judendorfu, ker je bil položen k večnemu počitku v prerani črni grob. Ob ednem se zahvalim najtoplejšemu fantom rudarjem, ki so se deležili mnogoštevilno pogreba in ki so tako darovali k prispevku za nagrobne vence. Črna hvala tudi g. Johanu Griven za izvrstni nagrobni govor. Počivaj v miru, nepozabni rat. — Brat Anton Slemenšek.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 20. decembra. Uradno se anes razglašajo:

Vzhodno bojišče. Proti našim potojankam v oddelku Mestecanesci poročili so Rusi včeraj svoje ljute napade, ki so bili pod največjimi izgubami sovražnika zavrnjeni. Na vseh drugih delih fronte se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 20. decembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Ob Sommi, ob Aisni in Champagni ter na vzhodnem obrežju Maase le v posameznih oddelkih menjajoče močni artiljerijski ogenj s patroljskim delovanjem.

Vzhodno bojišče. V gorovju na vzhodnem bregu Zlote Bystrice izjalovilo se je več napadov ruskih bataljонов. — Armada Mackensen. Nič novega. — Makedonska fronta. Posamezno živahnejše artiljerijsko delovanje.

Prvi generalkvartirni mojster Ludendorff.

Francoski vojni parnik „Suffren“ potopljen.

W.-B. Berlin, 20. decembra. Eden naših podmorskih čolnov je dne 26. novembra koli 50 morskih milj severno-zapadno od Lisabona eno sovražno linjsko ladjo s torpednim strelom potopil. Gre se za francoskega mornariškega ministerstva dne 8. decembra kot z vso posadko izgubljeno poročano francosko linjsko ladjo „Suffren“. Šef admiralnega štaba mornarice.

Vrhovni poveljnik Italijanov v Albaniji vtonil.

K.-B. „Frankfurter Ztg.“ poroča iz Lufana: Neka ladja, katere ime je doslej neznano, zadela je dne 13. decembra v Adriji na neko mino in se je potopila v vsem. Pri tem je generallajtnant Oreste Baudini, vrhovni poveljnik italijanske armade v Albaniji, ter veliko število mornarjev vtonilo.

Nova naša vlada.

K.-B. Dunaj, 20. decembra. Z ozirom na splošni politični položaj je dr. Spitzmüller naloge za sestavo kabinete v roke cesarja nazaj položil. Potem je sestavo kabinete pooblaščen poljedelski minister grof Clam-Martinic predloge glede novega ministerija cesarju predložil.

(Novi ministerski predsednik je torej grof Clam-Martinic; finančni minister ostane dr. Spitzmüller; novi ministri so m. dr. Jos. Baernreiter in dr. Karl Urban.

Cenjeni naročniki

se prosijo, ob koncu sedanjega leta, da naj blagovolijo naročnino takoj vpslati, ker je naročnina pri nas kakor pri vseh časopisih v naprej plačati.

V novem letu 1917 stane naročnina za celo leto:

v Avstriji K 5.—

v Nemčiji 7.—

Na Ogrskem (Hrvatskem, Slavoniji, v Bosni in Hercegovini) stane naš list K 6'50; iz teh dežel pa se ne sme denar na nas naravnost pošiljati; kdor hoče v teh deželah „Štajerca“ v novem letu dobivati, mora iti k svoji pošti in tam „Štajerca“ plačati.

Prislaži in prijatelji! Delujte z vsemi močmi za razširjenje našega lista.

Loterijske številke.

Gradec, 20. decemb. 1916: 10, 66, 69, 78, 71.
Trst, 13. dec. 1916: 17, 34, 8, 03, 29.

Solnce in zvezde zadostovale so človeku svoj čas za dolge čase. Danes pa mora iti vse na sekundo natančno in zato se mora imeti zanesljivo žepno uro. Pa ne napačno idoč plehnato uro, ki slabo zapira, se vsled tega kmalu zapraši in vstavi, ne bazarška ura za 3 krome, ki ne izpolni svoj namen, temveč natančno reparirana, na sekundo zanesljiva, proti prahu tesno zaprta švicarska ura, kajti te se, kakor znano, najbolje. Svetovna razpisalna hiša H. Suttner v Ljubljani št. 701 poseduje lastno protokollirano fabrikno ur v Švic, glavno zastopstvo fabrike ur „Zenith“, in je torej najboljši nakupni vir za dobre švicarske ure. Pri vsem tem se tuji cene jako nizke, ker se dobi že za 4 K 10 h dobro uro, ki je na življenjski zmožnosti najmanj tri slabe plehnate ure preživi. Kdor hoče kupiti uro, zlato ali srebrno blago, naj zahteva brezplačno dopisiljatev krasnega kataloga H. Suttner, Ljubljana št. 704.

Bolečina, ki ga nam napravi eno kurjo oko in ki nam zagreni vsaki korak, se lahko odpravi, ako kurje oko odstranimo. Pa ne z nožem, kajti dovede lahko do zastupljanja krvi marveč hitro in lahko s Fellerjevim flajštom zoper kurja očesa, ki stane samo 1 krono (tudi v škaflijah po 2 K) in se priporoča od tisočih poštarjev, orožnikov, turistov. Noben glavobol nas ne muči, ako rabimo krasni Fellerjev črtnik zoper migreno za 1 K. Izborna je voda za oči za 1 K. Vse pristno le pri E. V. Feller, lekarnar, Stubica, Elsa-trg št. 241 na Hrvaškem.

Kdor hoče svojem na bojišču s posebno praktičnim ljubavnim darilom

veliko veselja pripraviti, ta naj naroči mojo ceno 518

vojno garnituro

obstoječi iz sledečih, za vsacega vojaka potrebno potrebnih rabnih predmetov:

- 1 armadna ura na napestnik z radij-cifernico, ki svetli ponoči, s 3-letno garancijo;
- 1 vojaška žepna svetilka z baterijo, elektr. luč v žepu, najboljši fabrikat;
- 1 aparat za lastno raziranje v elegantni izpeljavi, z rezervno klino;
- 1 vojni žepni užigalnik, takoj ožen pri vetru in dežju, brez bencina;
- 1 pero (Füllfeder), piše vijolčno brez črnila, brez svinčnika, se le v vodi namoči;
- 1 vojaški žepni nož, solniško jeklo, 2 klinji in priprava za odpiranje steklenice;
- 1 vojna denarnica iz juhte-imitacije, se praktično in varno zapre. Ti predmeti bi posamezno kupljeni 35 kron stali; zaradi velike zaloge oddajam kompletno vojno garnituro, vse goraj popisane predmete za le 22-50 K proti povzetju (pri vojni pošti denar naprej).

JAKOB KÖNIG, Dunaj III./251, Löwengasse Nr. 37a.

Kuharica

se sprejme v gostilno na deželo. Znati mora samostojno kuhati in se pri krčmi razumeti. Le pridne, pametnega obnašanja naj se oglašijo pod naslovom: „Poštenost“ na upravo tega lista. 545

Svinjske kože

se po najboljši ceni kupujejo in za strojenje prevzamejo pri Jos. Firich, trgovina z usnjem v Ptjuju. 514

Svarilo.

552

Podpisani svari vsakogar, njegovi ženi Terazi Haladeja, vdov. Vidovič, roj. Kores, denar ali denarno vrednost ali pijačo na pòsodo dajati, ali pa od nje življenskih sredstev kupovati, ker za narejene dolgove ni plačnik.

Franz Haladeja

posestnik, Pobrežje štev. 99 pri Ptjuju.

Učenec

krepek in zdrav, zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme v trgovini z železnino Vinzenz Leposcha, Ptuj. 548

Pozor!

Ženitna ponudba.

Šest mladih fantov, luštnih in veselih ali žali Bog brez denarja, ampak seveda z dobro službo; se želijo poročiti z dekletami, katere naj bi imele mnogo denarja in bistro pamet. Prednost imajo samo kuharice in kelnerce iz ptujskega okraja. Ponudbe naj se pošljejo s sliko na Zangthall Nr. 85, Voitsberg, katere se hitro po zahtevi vrnejo. Vincenc Muhič, Oberkonduktur, doma pri sv. Lenartu pri Veliki Nedelji; Anton Strutzl, geprüfter Schmied, sv. Vid pri Ptjuju; Johann Kleinschegg, Kippmeister, sv. Vid pri Ptjuju; Franc Kukovič, Lokomotivführer; Anton Lorenčič, Gärtner, Orešje pri Ptjuju; Johan Fekonja, Knape, sv. Lorenc, Jurschinci. 551

Čaj

ki ne potrebuje sladkorja ako se pridene ko zavre čaj, „Sida-medeni prašek“, ali pa „Sida-limonadni prašek“, 2 do 3 kavne žlice Sida-praška na kozarec čaja. 1 zavojček „medeni“ stane 35 vin. in „limonadni“ prašek pa 40 vin. Po pošti se pošilja najmanj 12 zavojčkov po povzetju. Za otroke jako priporočljivo. Neobhodno potrebno za vojake, izletnike in za domačo rabo. Razpisalnica Jos. Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18. Za prekupe in trgovce pri vsčem naročilu pòpust. 429

Ceno, izborno okusno hranilno sredstvo največje redline vrednosti je 428

Sida-umetni med

za namazanje kruha. En kos vas hode o temu prepričal. Prikljubiti tudi kot priprava za močnate jedi. Napravi tudi čene temne vrste moke lažje prebavljive. Prepreči ledčeve težave itd. En zavojček stane 35 vinarjev. Se dobi pri razpisalnici Jos. Berdajs v Ljubljani, Zeljarska ul. 18 in pošilja po pošti 12 zavojčkov za 4 krome. 428

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Ferlach (Berovlje) na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovške puške Reparaturo, prename, strokovnjak, zlasti nove cev z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kapa najemce. 455
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Viničar

v Velšek v bližini Jajnec pri Sv. Barbri v Halozah, se takoj sprejme. Za setev zadosti polja. Vprašanja na g. Josef Fürst, Ptuj, Kaiserfeldgasse 6. 549

Viničar

ki se razume na ameriško trstje, se takoj ali za 1. januarja 1917 proti dobrem plačilu sprejme pri g. Franz Karbeutz, Celje, Grazergasse 3. 482

Mlin

v dobrem stanju, se sprejme v najem. Naslov pove upravo tega lista. 516

Mebilirana soba

se išče od nekega penzionista. Vprašanja na upravo tega lista. 515

Redka prilika!

Pod jako ugodnimi pogoji se da v najem hišo s trgovino z mešanim blagom in vrtom do 1. januarja; eventualno se tudi prodaja. Leži ob železniški postaji in okrajni cesti. Ponudbe na: Jos. Gorinšek, Mestinje, pošta Podplati, do 20 t. m. 553

Fröhliche Weihnachten
und
glückliches Neues Jahr!

1917!

≡ **Veseli Božič** ≡
in
srečno novo leto!

Uredništvo in upravništvo
„Štajerca“
v Ptuj.

Jos. Ornig
pekarija, trgovina z moko, soljo itd.
v Ptuj

W. Blanke
tiskarna, knjigoveznica, knjigarna
Ptuj, Hauptplatz

Jakob Matzun
fabrika opeke, razprodaja drv,
premoga itd.
Ptuj

Alois Muchitsch
trgovina z manufakturnim blagom
„pri angelju“
Ptuj

Max Straschill
veletvornica in prodajalna žganja
Ptuj

Franz Hoinig
trgovina s štrikanim in kratkim
blagom, obleko itd.
Ptuj, Bismarckgasse

Franz Vogel
trgovina s steklenim blagom, posodo,
servisi, čašami itd., glažar
Ptuj, Hauptplatz (pri mestni cerkvi)

Adolf Sellinschegg
trgovina s špecerijo in deželnimi
produkti
Ptuj

Josef Kasimir
trgovina s špecerijskim blagom,
barvami itd.
Ptuj, Bismarckgasse

Mag. pharm. Viktor Hayd
drožerija
Ptuj
Bismarckgasse, nasproti „Štajerca“

Machalka & Korsche
trgovina s špecerijo
Ptuj, Florianiplatz

Slawitsch & Heller
trgovina z manufakturnim blagom itd.
Ptuj, Florianiplatz

Brata Slawitsch
trgovina s špecerijo, kratkim blagom,
štrikanim blagom, kolesi, šivalnimi
stroji itd., Ptuj, Florianiplatz

Paul Pirich
tovarna in razprodaja usnja
Ptuj

Josef Pirich
trgovina z usnjem
Ptuj

Karl Ackermann
urar, trgovina z zlatim in srebrnim
blagom
Ptuj

Franz Pototschnig
usnjar, trgovina z usnjem
Ptuj

Karl Kasper
trgovina s špecerijo, c. kr. zaloga
smodnika
Ptuj

J. Wratschko
trgovina s špecerijo itd., tobak-trafika
Ptuj

Hans Spruschina
kolesa, šivalni stroji, mehaniška
popravila
Ptuj, Färbergasse

Brata Slawitsch filijalka
trgovina s špecerijo in deželnimi
pridelki, tobak-trafika
Ptuj, Wagplatz (pri mostu)

Sadnik & Kraker
veletrgovina z manufakturo
Ptuj, Bismarckgasse

Jos. Gspaltl
zlatar, optična delavnica
Ptuj
Bismarckgasse, nasproti „Štajerca“

Franz Iglitsch
trgovina s špecerijo in deželnimi
pridelki
Breg pri Ptuj

V. Leposcha
trgovina s špecerijo, železnim blagom
itd.
Breg pri Ptuj

F. F. Slawitsch
trgovina s špecerijo in manufakturo
Breg pri Ptuj

Valerian Spruschina
mehanik, razprodaja šivalnih strojev,
koles itd., reparature
Ptuj, Florianigasse

Rudolf Kratzer
farbarija oblek itd.
Ptuj
nasproti „Slavineca“

Mestna šparkasa
v Ptuj

Ura za napestnik z varstvom
iz stekla

Ure za napestnik z usnjatim jermenom, velika oblika K 8—, radium K 12—, ure za napestnik, mala oblika K 10—, 12—, radium 15—, 18—, s precizijskim anker-kolesjem K 24—, znamka Amalta K 30—, Omega K 60—, radium K 10— več, z varstvom za steklo K 2— več. Vojna ura z dobrim anker-kolesjem K 6—, prima-kakovost K 10—, pravo srebro K 20—. Žepne ure-budilnice K 24—, radium K 32—. Vojna budilnica, zaniklana, 20 cm visoka K 8—, prima-kakovost K 10—. Budilnica „bobnar“ K 12—. Tri leta garancije. Se pošlje le proti pošiljavi svote z K 1— za zavoj in poštnino franko po vsem Avstro-Ogrskem in na boljše po prvi zalogi vojaskih ur.

Max Böhnell

Dunaj IV., Margarethenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik zastoj.

Novo! Dynamo-žepna svetilka (brez baterije) 20 kron. Novo!

Želim se seznaniti
z dekletom ali vdovo

katera bi imela kaj svojega z mlinsko obrtjo in z malim kmetijstvom; v starosti sem 28 let in imam 2500 kron, učeni mlinar. Vprašanja na upravo tega lista.

550